

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА 2017. ГОДИНУ**

ЈКП „ЧИСТОЋА“ КРАГУЈЕВАЦ

Крагујевац, 01.06.2017. године

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Јавно комунално предузеће „ЧИСТОЋА“ Крагујевац

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА ГОДИНУ ЗАВРШЕНУ 31. ДЕЦЕМБРА 2017.

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРИВРЕДНОМ ПРЕДУЗЕЋУ

ЈКП „ЧИСТОЋА“ КРАГУЈЕВАЦ (у даљем тексту „Предузеће“) је основано 1954. године.

Предузеће је уписано у Окружном привредном суду под бројем Фи-568/89, број регистарског улошка 1-618-00 од 29.12.1989. године.

Предузеће је уписано у судски регистар Трговинског суда у Крагујевцу под бројем Фи-585/03 од 15.05.2003. године са свим статусним променама као ЈКП „Чистоћа“ Крагујевац са седиштем у улици Индустијска број 12.

Градско веће је на основу члана 25. Закона о јавним предузећима и члана 38. тачка 31. Статута града Крагујевца донело 15. новембра 2012. године Одлуку да се комунални послови одржавања улица и путева ЈКП „Нискоградња“ пренесу ЈКП „Чистоћа“ Крагујевац. Статутом ЈКП „Чистоћа“ Крагујевац број 3033 од 19.03.2013. године, Предузеће је регистровано и за делатности наведених послова.

Шифра делатности је: 3811- сакупљање отпада који није опасан

Матични број Предузећа: 07337167

ПИБ:101038983

Просечан број запослених на бази часова рада на дан 31.12.2017. године је 318.

Органи Предузећа су:

1. Директор Предузећа као орган пословођења и
2. Надзорни орган као орган надзора

Предузеће је извршило превођење у Регистар Привредних субјеката под бројем БД 24013/2005 дана 20.06.2005. године.

Предузеће је извршило усклађивање вредности капитала са књиговодственом евиденцијом уписом у Регистар привредних субјеката решењем број БД 227428/2006 од 12.03.2007. године.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су за подношење Надзорном одбору од стране директора 01.06.2017. године. Одобрени финансијски извештаји могу накнадно бити измењени у складу са важећим прописима.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Финансијски извештаји састављени су у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа број 505 од 30.01.2007. године и изменама и допунама Правилника број 6853 од 19.11.2007. године, број 1238 од 20.02.2009. године, број 10549 од 29.12.2010. године, број 3-9628 од 21.12.2011. године, број 12-1219 од 29.01.2015. године, број 12-15461 од 28.12.2015. године, број 12-1114 од 27.01.2017. године, број 12-12366 од 06.10.2017. године, број 12-4136 од 05.04.2018. године и у складу са законском регулативом важећом у Републици Србији, на датум њиховог састављања, издатом од стране Министарства финансија Републике Србије.

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту "Закон", објављен у "Сл. гласник РС", бр. 62/2013), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом. Привредно друштво, као средње правно лице, одабрало је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународни рачуноводствени стандарди ("МРС"), Међународни стандарди финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("ИФРИЦ"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Решењем Министарства од 13. марта 2014. године, које је објављено у Службеном гласнику РС бр. 35 од 27. марта 2014. године (у даљем тексту "Решење о утврђивању превода") утврђени су и објављени преводи основних текстова МРС и МСФИ, Концептуалног оквира за финансијско извештавање ("Концептуални оквир"), усвојених од стране Одбора, као и повезаних ИФРИЦ тумачења. Наведени преводи објављени у Решењу о утврђивању превода не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере, као и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је тај материјал саставни део стандарда, односно тумачења. На основу Решења о утврђивању превода Концептуални оквир, МРС, МСФИ, ИФРИЦ и са њима повезана тумачења која су преведена, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2014. године. Измењени или издати МСФИ и тумачења стандарда, након овог датума, нису преведени и објављени, па стога нису ни примењени приликом састављања приложених финансијских извештаја.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и СИЦ/ИФРИЦ тумачења које су биле на снази за годишње периоде који почињу од 1. јануара 2014. године.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Министарство је 23. новембра 2016. године издало Мишљење бр. 011-00-1051/2016-16, у складу са којим правна лица која имају могућност и неопходне капацитете, могу применити нове/ревидиране МСФИ, односно измењен и допуњен МСФИ за МСП, који још увек нису објављени у "Службеном гласнику Републике Србије" приликом састављања финансијских извештаја за 2016. годину (уз обелодањивање одговарајућих информација о томе у Напоменама уз финансијске извештаје), с обзиром да се и у текстовима МСФИ, односно МСФИ за МСП наводи да је њихова ранија примена дозвољена.

Предузеће је приликом састављања финансијских извештаја са стањем на дан 31. децембра 2017. године применило неизмењене МРС/МСФИ и СИЦ/ИФРИЦ Тумачења, усвојене од стране Одбора до 31. децембра 2013. године.

Поред наведеног поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке, вредновања и обелодањивања која у појединим случајевима одступају од захтева МРС/МСФИ и СИЦ/ИФРИЦ Тумачења. Рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ у следећем:

- Учешће запослених у добити се евидентира преко нераспоређене добити, а у складу са Правилником о контном оквиру, а не на терет резултата периода, како се то захтева по МРС 19 "Примања запослених"
- Ванбилансна средства и обавезе су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Предузећа, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени обелодањени су у Напомени 2.2. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у Напомени 2.3.

Предузеће је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у Напомени 3. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Предузећа. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у Напоменама 4 и 5.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

У складу са Законом о рачуноводству финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Садржина и форма образаца финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима је прописана Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 и 144/2014).

Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру прописана је Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 - у даљем тексту: Правилник о контном оквиру).

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МРС 36 „Умањење вредности имовине“ Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МРС 39 „Финансијски инструменти“ – Обнављање деривата и наставак рачуноводства хеџинга (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- ИФРИЦ 21 „Дажбине“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године, која су резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС 24 и МРС 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)
- Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године, која су резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)
- Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани” – Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. Године
- МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења” - на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема” и МРС 38 „Нематеријална имовина” - Тумачење прихватљивих метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема” и МРС 41 „Пољопривреда” - Пољопривреда – индустријске билјке (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји” – Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Годишња побољшања за период од 2012. до 2014. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МРС 19 и МРС 34) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Измене МРС 7 „Иницијатива за обелодањивања“ захтевају од ентитета таква обелодањивања која омогућују корисницима финансијских извештаја да процене промене у обавезама настале финансијским активностима, укључујући промене настала и од новчаних и неновчаних промена. Измене МРС 7 су на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године, уз дозвољену ранију примену
- Измене МРС 12 „Порез на добитак“ која се односи на идентификовање одложених пореских средстава за нереализоване губитке, примењују се ретроспективно за годишње периоде који почињу на дан 1. децембра 2017. године или касније, са подржаном ранијом применом

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- Годишња побољшања за период од 2014. до 2016. године, која су резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 12) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу (али се подржава њихова ранија примена) за годину која се завршава 31. децембра 2017.:

- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји” и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” - Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата. Стандард је требало да буде на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године, али је у децембру 2015. године ИАСБ одложио примену до будућег датума, а ранија примена измењена стандарда је дозвољена

- Измене МСФИ 2 „Плаћање акцијама – класификација и мерење трансакција“, на снази за годишњи извештајни период који почиње на дан 1. јануара 2018. године или касније, са подржаном ранијом применом

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти” и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање”, у вези с класификацијом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминисао постојеће категорије из МРС 39 - средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и потраживања. МСФИ 9 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године, уз дозвољену ранију примену.

У складу са МСФИ 9, финансијска средства ће се класификовати у једну од две наведене категорије приликом почетног признавања: финансијска средства вреднована по амортизованом трошку или финансијска средства вреднована по фер вредности. Финансијско средство ће се признавати по амортизованом трошку ако следећа два критеријума буду задовољена: средства се односе на пословни модел чији је циљ да се наплаћују уговорени новчани токови и уговорени услови пружају основ за наплату на одређене датуме новчаних токова који су искључиво наплата главнице и камате на преосталу главницу. Сва остала средства ће се вредновати по фер вредности. Добици и губици по основу вредновања финансијских средстава по фер вредности ће се признавати у билансу успеха, изузев за улагања у инструменте капитала са којима се не тргује, где МСФИ 9 допушта, при иницијалном признавању, касније непроменљиви избор да се све промене фер вредности признају у оквиру осталих добитака и губитака у извештају о укупном резултату. Износ који тако буде признат у оквиру извештаја о укупном резултату неће моћи касније да се призна у билансу успеха.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- ИФРИЦ 22 „Разматрање трансакција и аванса у страним валутама“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године)
- МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима“ који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи“, МРС 11 „Уговори о изградњи“, ИФРИЦ 13 „Програми лојалности клијената“, ИФРИЦ 15 „Споразуми за изградњу некретнина“ и ИФРИЦ 18 „Преноси средстава од купаца“. МСФИ 15 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године, уз дозвољену ранију примену
- МРС 40 „Инвестиционе некретнине“ – Преноси инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године)
- Годишња побољшања за период од 2014. до 2016. године, која су резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 28) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године)
- МСФИ 16 „Лизинг“ који обезбеђује свеобухватан модел за идентификовање лизинг аранжмана и њихов третман у финансијским извештајима како давалаца тако и прималаца лизинга. На дан ступања на снагу, 1 јануара 2019. године, овај стандард ће заменити следеће стандарде и тумачења: МРС 17 „Лизинг“, ИФРИЦ 4 „Одређивање да ли неки аранжман садржи лизинг“, СИЦ 15 „Оперативни лизинг – потстицај“ и СИЦ 27 „Процена суштине трансакције укључујући правни облик закупа“
- ИФРИЦ 23 „Неизвесност по питању поступања у вези са порезом на добит“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године)
- Годишња побољшања за период од 2015. до 2017. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ИФРС 3, ИФРС 11, МРС 12, МРС 23) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године)
- МСФИ 17 „Уговори у осигурању“, који установљава принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање уговора у осигурању на које се овај стандард примењује. На дан ступања на снагу, 1 јануара 2021. године, овај стандард ће заменити МСФИ 4 „Уговори у осигурању“

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

2.4. Прерачунавање страних валута

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан извештавања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног девизног курса Народне банке Србије важећег на тај дан. Трансакције у иностраној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или вредновања по коме се ставке поново одмеравају.

Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају године, признају се у билансу успеха, као део финансијских прихода, односно финансијских расхода (Напомена 5.4.).

Званични курсеве валута који су коришћени за прерачун девизних позиција Биланса стања у динаре, били су следећи:

	31.12.2017.	31.12.2016.
ЕУР	118,4727	123,4723

2.5. Упоредни подаци

Упоредне податке и почетна стања чине подаци садржани у финансијским извештајима за 2016. годину.

2.6. Принцип сталности пословања

Приложени финансијски извештаји су састављени у складу са начелом сталности пословања правног лица.

2.7. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина је немонетарна имовина без физичке суштине која се може идентификовати. Нематеријалним улагањима сматрају се:

- Улагања у развој
- Улагања у концесије, патенте, лиценце и слична права
- Goodwill – разлика између плаћене цене у пословној комбинацији стицања зависног Предузећа и нето вредности стечених вредности у складу са МСФИ-3 – Пословне комбинације
- Остала нематеријална улагања (дугорочни закуп некретнина, опреме, улагања у туђа основна средства, улагање у програме за рачунаре и слично)

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Нематеријална улагања се вреднују у складу са МРС 38 - Нематеријална улагања.

Нематеријална улагања почетно се мере (признају) по набавној вредности (Параграф 74 МРС 38) или цени коштања.

Обрачун амортизације се врши од почетка наредног месеца у односу на месец када је стављено у употребу.

Амортизација се обрачунава пропорцијалном методом, применом следећих стопа, које се утврђују на основу процењеног корисног века средстава.

Софтвери	10%
Лиценце	10%
Патенти, франшиза	10%
Дугорочни закуп	10%
Улагања у развој	10%
По уговору	10%

Након почетног признавања, нематеријална улагања се исказују по ревалоризационом износу, који представља њихову поштену вредност на дан ревалоризације, умањену за укупну накнадну амортизацију и укупне накнадне губитке због обезвређења.

а) Рачунарски софтвер

Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављања софтвера у употребу. Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе.

Издаци везани за развој или одржавање компјутерских софтверских програма признају се као трошак у периоду када настану. Издаци директно повезани са идентификованим и уникатним софтверским производима које контролише Предузеће и који ће вероватно генерисати економску корист већу од трошкова дуже од годину дана, признају се као нематеријална улагања. Директни трошкови обухватају трошкове радне снаге тима који је развио софтвер, као и одговарајући део припадајућих општих трошкова.

Трошкови развоја рачунарског софтвера признати као средство, амортизују се током њиховог процењеног корисног века употребе од 10 година.

Рачунарски софтвери, било засебно стечени било интерно створени, се након почетног признавања исказују по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке од умањења вредности.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

2.8. Некретнине, постројења и опрема

Почетно вредновање некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средства, врши се по набавној вредности или цени коштања. Набавна вредност/цена коштања признаје се као средство уколико су испуњени следећи услови:

- Вероватно је да ће будуће економске користи повезане са тим средством притицати у Предузеће
- Набавне вредност/цена коштања се може поуздано утврдити

Набавна вредност/цена коштања некретнина, постројења и опреме садржи следеће: фактурну цену (у коју су укључене увозне таксе и порези који се не могу рефундирати умањена за све врсте попушта и рабата), све трошкове који се могу директно приписати довођењу средства на локацију и стање које је неопходно да би оно функционисало на начин како то очекује руководство, као и све иницијално процењене трошкове демонтаже, уклањања средстава и обнове подручја на коме је средство смештено, што представља обавезу која је наметнута Предузећу приликом његовог стицања или у току његове употребе.

Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средстава изнад његовог првобитног стандардног учинка (продужење корисног века трајања, повећање капацитета, унапређење квалитета производа по основу извршене надоградње машинских делова, увођење нових производних процеса којима се смањују трошкови пословања и др.). Трошкови сервисирања, техничког одржавања, мање поправке не повећавају вредност средства, већ представљају расход периода.

У некретнине, постројења и опрему разврставају се и алат и инвентар чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Некретнине, постројења и опрема се након почетног признавања вреднују по моделу ревалоризације. Овај модел подразумева њихово исказивање по ревалоризованом износу, коју представља њихову фер вредност на датум ревалоризације умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке од умањења вредности. Учесталост ревалоризације зависи од кретања фер вредности средстава која се ревалоризују и овај период је од три до пет година.

Повећање књиговодствене вредности некретнина, постројења и опреме по основу ревалоризације исказује се у оквиру капитала на рачуну ревалоризационих резерви. Смањења књиговодствене вредности којима се умањују претходна повећања вредности истих средстава терете директно ревалоризационе резерве. Сва остала смањења која превазилазе претходно формиране ревалоризационе резерве терете Биланс успеха.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Ревалоризациона резерва по основу средстава преноси се у нераспоређену добит на крају сваке године у висини разлике утврђене између износа амортизације обрачунате на ревалоризовану вредност средства и износа амортизације обрачунате на иницијалну набавну вредност средства.

Ревалоризационе резерве преносе се директно у нераспоређену добит када се средство стави ван употребе или дође до његовог отуђења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Предузеће у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Трошкови текућег одржавања средстава терете Биланс успеха периода у коме су настали.

Трошкови позајмљивања настали при изградњи сваког средства које задовољава критеријуме признавања, капитализовани су током временског периода који је потребан да средство буде завршено и спремно за употребу. Остали трошкови позајмљивања се исказују као расходи.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава променом пропорционалане методе на њихову ревалоризовану вредност, умањену за резидуалну вредност током процењеног корисног века трајања. Земљиште се не амортизује.

Процењени корисни век трајања, односно стопе амортизације, по групама средстава су:

	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације (у %)
Грађевински објекти	0-90	1,11-10
Машине и опрема	0-15	40-100
Моторна возила	1-9	60-70
Намештај и уређаји	0-15	60-100
Канцеларијска опрема	0-10	60-100

Корисни век употребе средстава и резидуална вредност се проверавају и по потреби коригују на датум сваког биланса.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме почиње од првог наредног месеца када се средства ставе у употребу.

Добитак или губитак настао због престанка признавања средстава утврђују се као разлика између нето добитака од отуђења, уколико их има, и књиговодствене вредности средства и признају се у оквиру осталих прихода/расхода.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

2.9. Умањење вредности основних средстава

За средства са неограниченим процењеним корисним веком трајања не спроводи се обрачун амортизације. Ова средства тестирају се на умањење вредности најмање једном годишње. За средства која подлежу обрачуну амортизације тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањена за трошкове продаје и употребне вредности. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину).

2.10. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине представљају некретнине (земљиште или зграда - или део зграде, или оба) које власник држи ради остваривања прихода од издавања у закуп или ради увећања вредности капитала или ради једног и другог. Под инвестиционим некретнинама не подразумевају се некретнине које се држе ради коришћења у производњи или набавци добара или услуга или у административне сврхе, као и некретнине које се држе ради продаје у редовном процесу пословања.

Инвестиционе некретнине се након почетног признавања вреднују по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и акумулиране губитке од умањења вредности.

Уколико постоје било какве индикације, да је дошло до умањења вредности инвестиционе некретнине, Предузеће процењује надокнадиву вредност као већу од употребне вредности и фер вредности умањене за трошкове продаје. Књиговодствена вредност инвестиционе некретнине се отписује до њене надокнадиве вредности на терет прихода или расхода кроз Биланс успеха. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама се сторнира уколико је било накнадне промене у претпоставкама коришћеним у утврђивању надокнадиве вредности средства.

За инвестиционе некретнине које се вреднују по методу набавне вредности, основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност умањена за резидуалну вредност тог средства. Инвестиционе некретнине се отписују по годишњој стопи од 1,43% јер је процењени век корисне употребе 70 година.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Предузећу и да могу поуздано да се утврде. Трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Када инвестициону некретнину започне да користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, а њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.11. Уговори о изградњи

Уговор о изградњи представља уговор посебно закључен за изградњу једног средства или комбинације средстава која су тесно међусобно повезана или међузависна у смислу њиховог пројектовања, технологије и функције или крајње намене или употребе.

Трошкови уговора се признају у периоду када настану.

Када се исход уговора о изградњи не може поуздано проценити, приход по основу уговора се признаје само до износа насталих трошкова из уговора за које је вероватно да ће бити надокнађени.

Када се исход уговора о изградњи може поуздано проценити и када постоји вероватноћа да ће уговор бити профитабилан, приход по основу уговора се признаје у периоду важења уговора. Када је вероватно да ће укупни трошкови уговора бити већи од укупног прихода по уговору, очекивани губитак се одмах признаје као расход.

Одступања од уговореног посла, потраживања и стимулације укључују се у приходе по основу уговора у мери у којој су иста уговорена са купцем и у мери у којој их је могуће поуздано одмерити.

Предузеће користи „метод степена довршености“ како би утврдило одговарајући износ који треба признати у датом периоду. Степен довршености изградње се утврђује из односа укупно процењених трошкова уговора насталих до краја обрачунског периода и укупно процењених трошкова по сваком уговору. Трошкови у вези са будућим активностима по уговору настали током године искључују се из трошкова уговора при утврђивању степена довршености изградње. Они су приказани као залихе, аванси или остала средства, у зависности од њихове природе.

Као средство признаје се бруто износ који Предузеће потражује од извршиоца уговорених послова по свим уговорима чије је извршење у току, а за које је збир насталих трошкова и признате добити (умањен за признате губитке) већи од sukcesивно фактурисаних износа. Sukcesивно фактурисани износ које купци још нису платили и гарантни депозити укључени су у позицију потраживања по основу продаје и друга потраживања.

Као обавеза признаје се бруто износ који Предузеће дугује наручиоцу уговорених радова по свим уговорима чије је извршење у току за које је sukcesивно фактурисање премашило настале трошкове увећане за признату добит (умањено за признате губитке).

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

2.12. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочним финансијским пласманима сматрају се: учешћа у капиталу зависних правних лица, повезаних правних лица и других правних лица, финансијска средства расположива за продају, дугорочни кредити као и финансијска средства која се држе до доспећа.

а) Учешћа у капиталу зависних, повезаних и других правних лица

Учешћа у капиталу зависних правних лица се приликом почетног признавања вреднују по њиховој набавној вредности, која представља фер вредност надокнаде која је за њих дата.

б) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недериватна средства која су сврстана у ову категорију или нису класификована ни у једну другу категорију. Укључују се у дугорочна средства, осим уколико руководство има намеру да улагања отуђи у року од годину дана од датума биланса.

Ова средства признају се на датум трговања, односно на датум када се Предузеће обавезало да ће купити средство. Њихово почетно признавање врши се по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове.

Финансијска средства расположива за продају престају да се признају по истеку права на новчани прилив од финансијског средства или ако је то право пренето, односно пренети су сви ризици и користи од власништва над њима.

Финансијска средства расположива за продају накнадно се вреднују по фер вредности, осим уколико се фер вредност не може поуздано утврдити. Промене у фер вредности финансијских средстава које су класификоване као расположиве за продају признају се у капиталу у оквиру ревалоризационих резерви. У случају да се фер вредност не може поуздано утврдити, вредновање се врши по набавној вредности.

Када се финансијска средства расположива за продају отуђе, кумулиране корекције фер вредности признате у капиталу укључују се у Биланс успеха као добици или губици од улагања у хартије од вредности.

Камата на хартије од вредности расположиве за продају обрачуната методом ефективне каматне стопе признаје се у Билансу успеха као део осталих прихода. Дивиденде на ова средства признају се у Билансу успеха као део осталих прихода када се утврди право Предузећа на наплату.

Фер вредност хартија од вредности које се котирају на берзи заснива се на текућим ценама понуде. Уколико тржиште неког финансијског средства није активно за хартије од вредности које се котирају, Предузеће утврђује фер вредност техникама процене. То укључује примену недавних трансакција између независних странака, позивање на друге инструменте који су суштински исти, анализу дисконтованих новчаних токова и опцију модела формирања

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

цена максималним коришћењем информација са тржишта, а уз што је мање могуће ослањање на информације карактеристичне за само Предузеће.

в) Дугорочни кредити и потраживања (зајмови)

Дугорочни кредити и потраживања (зајмови) представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци од датума биланса. У случају да су рокови доспећа краћи од 12 месеци од датума биланса ова средства се класификују као краткорочна средства.

г) Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, која руководство има намеру и могућност да држи до доспећа. У случају да Предузеће одлучи да прода значајан део финансијских средстава која се држе до доспећа, цела категорија ће бити рекласификована као расположива за продају. Финансијска средства која се држе до доспећа класификују се као дугорочна средства, осим ако су рокови доспећа краћи од 12 месеци од датума биланса када се класификују као краткорочна средства.

2.13. Умањење вредности дугорочних финансијских пласмана

На сваки датум биланса Предузеће врши процену да ли постоје објективни индикатори да је дошло до умањења вредности дугорочних финансијских пласмана. Индикатори које руководство користи приликом процене да ли је дошло до умањења вредности су:

- Постојање значајних финансијских тешкоћа дужника или емитента
- Застој у отплати обавеза дужника који није привременог карактера и не постоје наговештаји скорог отклањања ових застоја од стране дужника
- Финансијске тешкоћа дужника доводе до тога да Предузеће одобрава повластице дужнику за отплату дуга које превазилазе уобичајне пословне односе овог типа
- Постојање могућности стечаја дужника

У случају финансијских средстава класификованих као расположива за продају, значајан или пролонгиран пад фер вредности испод њихове набавне вредности сматра се индикатором да је дошло до умањења њихове вредности. Уколико постоји било који од тих доказа, трајан губитак – утврђен као разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањене за било какав губитак због умањења вредности финансијског средства који је претходно признат у Билансу успеха – преноси се са капитала и признаје у Билансу успеха. Губици због умањења вредности који су признати у Билансу успеха не могу се накнадно укинути кроз Биланс успеха, односно не могу се признати као добици у неком каснијем периоду.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

2.14. Залихе

Залихе су средства која се држе за продају у уобичајеном току пословања, која су у процесу производње, а намењена су за продају или у облику материјала и помоћних средстава која се троше у процесу производње или приликом пружања услуга.

а) Залихе материјала и робе

Залихе материјала и робе које се набављају од добављача се приликом почетног признавања вреднују по набавној вредности. Залихе материјала настале као сопствени учинак Предузећа вреднују се по цени коштања.

Набавну вредност залиха, поред фактурне вредности добављача чине и директни зависни трошкови набавке, умањени за попусте и рабате. Директним зависним трошковима набавке сматрају се:

- Царине и друге увозне дажбине
- Трошкови превоза до сопственог складишта, укључујући превоз сопственим средствима по цени коштања која не може бити већа од тржишне вредности
- Шпедитерске и посредничке услуге
- Други трошкови који настају како би се залихе довеле у стање и на локацију које је руководство предвидело

Трошкови позајмљивања не укључују се у набавну вредност/цену коштања залиха.

Обрачун излаза, односно утрошка залиха врши се по методи просечне пондерисане цене. Просек се израчунава приликом сваке набавке залиха.

На датум биланса, залихе материјала и робе се вреднују по нижој од следећих вредности: набавне вредности/цене коштања или нето продајне вредности.

б) Залихе недовршене производње и готових производа

Залихе недовршене производње и готових производа се приликом почетног признавања вреднују по цени коштања.

Цена коштања залиха обухвата директне трошкове радне снаге, директне трошкове материјала и индиректне трошкове који се могу приписати производном процесу (трошкови индиректног материјала и индиректне радне снаге, амортизација средстава ангажованих на стварању залиха, трошкови одржавања фабричких зграда и опреме, трошкови руковођења и управљања производним процесом). Укључивање индиректних трошкова у цену коштања врши се по изабраном кључу, који представља директне трошкове материјала. Трошкови који су искључени из цене коштања и према томе признати као расходи периода у којем су настали су:

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- Општи административни трошкови, који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање
- Трошкови амортизације и одржавања сталних средстава који нису укључени у производни процес
- Трошкови маркетинга, рекламе, продаје, дистрибуције и репрезентације
- Трошкови неубичајено великог отписа отпадног материјала, рада или других производних трошкова
- Трошкови чланарина
- Трошкови истраживања
- Трошкови развоја, осим када се односе на дизајн или конструкцију предмета намењених продаји
- Трошкови складиштења (осим ако ти трошкови нису неопходни у процесу производње пре наредне фазе производње)
- Трошкови продаје
- Трошкови позајмљивања

Обрачун излаза залиха недовршене производње и готових производа утврђује се методом просечне пондерисане цене.

На датум биланса, залихе недовршене производње и готових производа се вреднују по нижој од следећих вредности: цене коштања или нето продајне вредности.

2.15. Стална средства намењена продаји

Стална средства признају се као средства, која се држе ради продаје уколико се њихова књиговодствена вредност надокнађује продајом, а не употребом од стране Предузећа и уколико је продаја веома извесна. Продаја сталних средстава сматра се извесном уколико је средство у свом тренутном стању расположиво за продају и уколико су предузети кораци за продају. Ова средства исказују се по нижој од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје.

2.16. Краткорочна потраживања и финансијски пласмани

Краткорочним потраживањима сматрају се: потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и друга потраживања. Краткорочним финансијским пласманима сматрају се: краткорочни кредити, хартије од вредности које се држе до доспећа (део који доспева до годину дана) и финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха.

а) Краткорочна потраживања (зајмови)

Потраживања за која се очекује да буду наплаћена у периоду до годину дана класификују се као краткорочна средства. Ова потраживања се иницијално признају по фер вредности, а накнадно се одмеравају по амортизованој вредности, применом методе ефективне каматне стопе, умањеној за износ обезвређења по основу умањења вредности.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Обезвређење по основу умањења вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Предузеће неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитно уговорених услова. Ризик наплате сваког појединачног материјално значајног потраживања процењује руководство Предузећа.

Приликом процене ризика наплате потраживања руководство разматра следеће индикаторе:

- Постојање значајних финансијских тешкоћа дужника за чију наплату потраживања је на дан биланса прошао рок од годину дана од дана фактурисања, индиректно се исправља на терет расхода. За потраживања за која је склопљен репрограм не врши се исправка вредности потраживања
- Застој у отплати обавеза дужника који није привременог карактера и не постоје наговештаји скорог отклањања ових застоја од стране дужника
- Финансијске тешкоћа дужника доводе до тога да Предузеће одобрава повластице дужнику за отплату дуга које превазилазе уобичајне пословне односе овог типа

Износ обезвређења представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у Билансу успеха у оквиру позиције осталих расхода.

б) Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у Билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року.

2.17. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, новчана средства на текућим рачунима код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну укључена су у обавезе по кредитима у оквиру текућих обавеза.

2.18. Ванбилансна актива и пасива

Ванбилансним средствима и обавезама сматрају се: имовина узета у закуп, осим средстава узетих у финансијски лизинг, роба у констигнацији, материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Предузећа, као и потраживања и обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

2.19. Капитал

Основни капитал

Основни капитал Предузећа чини државни капитал у износу од 158.184 хиљада динара и остали капитал у износу од 795 хиљада динара. Државни капитал Предузећа исказује капитал јавних предузећа која обављају делатности од општег интереса и чији је оснивач држава, односно јединица локалне самоуправе.

2.20. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине, реструктурирање и одштетне захтеве се признају:

- Када Предузеће има садашњу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја
- Када је у већој мери вероватно да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава
- Када се може поуздано проценити износ обавезе

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза довести до одлива средстава утврђује се на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак камате.

2.21. Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности. Разлике између оствареног прилива и износа отплата, признају се у Билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико доспевају на наплату у периоду дужем од годину дана од датума биланса. У том случају обавезе се класификују као дугорочне.

2.22. Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима се иницијално исказују по фер вредности, а накнадно се одмеравају према амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

2.23. Текући и одложени порез

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије.

Одложени порез на добит се укалкулисава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама које су на снази до датума биланса и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.24. Приходи

Приходи се исказују по фер вредности примљеног износа средстава или потраживања по основу продаје роба, производа или услуга у току уобичајеног пословног циклуса Предузећа. Приход се исказује умањен за ПДВ, дате попусте, рабате и вредност враћених производа и роба.

Приходи се признају у тренутку када се роба или производ испоручи купцу, односно када су сви ризици и користи по основу испоручених добара пренети на купца и када се његов износ може поуздано утврдити.

Приходи од услуга се признају када је услуга извршена. За услуге које се врше у дужем периоду, приходи се признају сразмерно довршености посла.

Приходи по основу камата исказују се уз примену ефективне каматне стопе на временски пропорционалној основи. Приходи по основу камате укључују и приходе од затезних камата на закаснела плаћања, обрачунатих применом прописане стопе затезне камате.

2.25. Државна давања

Државна давања, било монетарна или немонетарна, признају се по фер вредности када је вероватно да ће давања бити примљена и када је извесно да ће се Предузеће придржавати услова повезаних са давањима.

Државно давање се признаје на систематској основи у Билансу успеха током периода у којима Предузеће признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тог давања.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза, као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

3.1. Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње, Предузеће процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

3.2. Одложена пореска средства

Значајна процена од стране руководства Предузећа је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

3.3. Исправка вредности потраживања

Исправка вредности за сумњива и спорна потраживања, врши се на основу процењених губитака услед немогућности купца да испуни неопходне обавезе. Наша процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извештајима.

3.4. Фер вредност

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Предузеће примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта.

Руководство Предузећа врши процену ризика и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Предузећа, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

4. БИЛАНС СТАЊА

4.1. Нематеријална имовина

	Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ		
Стање 01.01.2016.	1.220	1.220
Набавке у току године		
Пренос са нематеријалних улагања у припреми		
Остала повећања		
Отпис, продаја и пренос		
Остала смањења		
Промене по основу ревалоризације		
Стање 31.12.2016.	1.220	1.220
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ		
Стање 01.01.2016.	235	235
Обрачуната амортизација (Напомена 5.2.)	145	145
Остала повећања (обезвређивање и др.)		
Кумулирана исправка садржана у отуђеним средствима		
Остала смањења (усклађивање и др.)		
Промене по основу ревалоризације		
Стање 31.12.2016.	380	380
Неотписана вредност 31.12.2016.	840	840

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

	Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ		
Стање 01.01.2017.	1.220	1.220
Набавке у току године		
Пренос са нематеријалних улагања у припреми		
Остала повећања		
Отпис, продаја и пренос	(292)	(292)
Остала смањења		
Промене по основу ревалоризације		
Стање 31.12.2017.	928	928
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ		
Стање 01.01.2017.	380	380
Обрачуната амортизација (Напомена 5.2.)	120	120
Остала повећања (обезвређивање и др.)		
Кумулирана исправка садржана у отуђеним средствима	(118)	(118)
Остала смањења (усклађивање и др.)		
Стање 31.12.2017.	382	382
Неотписана вредност 31.12.2017.	546	546

Нематеријална улагања у 2017. години су исказана у износу од 546 хиљада динара (у 2016. години у износу од 840 хиљада динара). Нематеријална улагања чине рачуноводствени програми, односно софтвери и лиценце за програмске пакете информационог система.

У 2017. години није било повећања вредности нематеријалних улагања, а на основу Извештаја комисије број 12-13634 од 06.11.2017. године, расходован је софтвер за праћење возила у износу од 292 хиљаде динара.

Обрачуната амортизација нематеријалне имовине у 2017. години у износу од 120 хиљада динара, призната је као расход периода и укључена у трошкове пословања у Билансу успеха (Напомена 5.2.).

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

4.2. Некретнине, постројења и опрема

	Земљиште	Гређевински објекти	Постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ					
Стање 01.01.2016.	209.094	115.478	71.135	0	395.707
Набавке у току године	18.673	0	1.272	61.627	81.572
Пренос са некретнина, постројења и опреме у припреми				(824)	(824)
Остала повећања					
Отпис, продаја и пренос			(2.954)		(2.954)
Промене по основу ревалоризације- смањење вредности					
Промене по основу ревалоризације- повећање вредности					
Стање 31.12.2016.	227.767	115.478	69.453	60.803	473.501
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ					
Стање 01.01.2016.	0	0	1.735	0	1.735
Обрачуната амортизација (Напомена 5.2.)		2.702	9.426		12.128
Остала повећања (обезвређивање и др.)					
Кумулирана исправка садржана у отуђеним средствима			(2.382)		(2.382)
Остала смањења (усклађивање и др.)					
Промене по основу ревалоризације					
Стање 31.12.2016.	0	2.702	8.779	0	11.481
Неотписана вредност 31.12.2016.	227.767	112.776	60.674	60.803	462.020

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.***(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)*

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ					
Стање 01.01.2017.	227.767	115.478	69.453	60.803	473.501
Набавке у току године			2.881	180.010	182.891
Пренос са некретнина, постројења и опреме у припреми		70.854	169.959	(240.813)	-
Остала повећања					
Отпис, продаја и пренос			(2.864)		(2.864)
Промене по основу ревалоризације- смањење вредности					
Промене по основу ревалоризације- повећање вредности					
Стање 31.12.2017.	227.767	186.332	239.429	0	653.528
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ					
Стање 01.01.2017.	0	2.702	8.779	0	11.481
Обрачуната амортизација (Напомена 5.2.)		2.619	16.418		19.037
Остала повећања (обезвређивање и др.)					
Кумулирана исправка садржана у отуђеним средствима			(1.509)		(1.509)
Остала смањења (усклађивање и др.)					
Стање 31.12.2017.	0	5.321	23.688	0	29.009
Неотписана вредност 31.12.2017.	227.767	181.011	215.741	0	624.519

Земљиште и грађевински објекти су у државној својини.

Евидентирано земљиште у износу од 227.767 хиљада динара односи се на:

- Земљиште под зградама, односно објектима које Предузеће користи за обављање делатности (као пословни и магацински простор)
- Земљиште које служи као депонија за одлагање комуналног отпада.

У 2017. години није било повећања вредности земљишта.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Повећање вредности грађевинских објеката у износу 70.854 хиљада динара се односи на:

- Изградњу објекта (са помоћним објектима) за рециклажни центар у укупном износу 41.269 хиљада динара
- Приступне саобраћајнице и платоа за рециклажни центар у укупном износу 29.585 хиљада динара

На основу Решења Градске управе за просторно планирање, урбанизам, изградњу и заштиту животне средине број ROP-KRG-14145-IUP-4/2017 од 29.12.2017. године, којим се одобрава употреба изведених радова на изградњи рециклажног центра, све некретнина, постројење и опрема у припреми су стављени у употребу.

Повећање вредности постројења и опреме у износу од 172.840 хиљаде динара односи се на набавку постројења и опреме и појединачна улагања у средства када су успуњени услови за признавање као повећање књиговодствене вредности делова који су замењени, на основу MPC 16 - Некретнине, постројења и опрема и Правилника о разврставању и евиденцији основних средства, ситног инвентара и потрошног материјала број 12-13331 од 30.10.2017. године:

- Посипач соли Епока тип ТК 12Е у износу од 284 хиљаде динара
- Мешалица МЛЗ 130 у износу од 98 хиљада динара
- Приколице (4 ком) у укупном износу 1.070 хиљада динара
- Трактор Тафе 42 ДИ (2 ком) у укупном износу 2.350 хиљаде динара
- Виброваљак ДВВ 11Б у износу 245 хиљада динара
- Виброваљак АВ 20 у износу 97 хиљада динара
- Виброваљак АВ 40 у износу 200 хиљада динара
- Моторно возило Флорида у износу 88 хиљада динара
- Теретно возило-путар у износу 798 хиљада динара
- Чистилица ИСАЛ ПБ 115 Д у износу 109 хиљада динара
- Камион смећар (половно возило) у износу 595 хиљада динара. Средство је набављено на основу Решења Градског већа број 023-223/17-V од 14.11.2017. године
- Теретно возило Турбо Зета 79.14 АД 79.12 у износу 1.634 хиљада динара
- Опрема за рециклажни центар у укупном износу 8.515 хиљада динара
- Камион смећар (13 ком) у укупном износу 156.757 хиљада динара. Средства су набављена путем кредита у уговорном односу између оснивача и Европске банке за обнову и развој.

Смањење вредности основних средстава у укупном износу од 2.864 хиљаде динара односи се на:

- Расходовано основно средство Универзални струг MVE 280M FEM BUDPEST на Извештаја комисије за попис 12-2657 од 28.02.2017. године, Одлука Надзорног одбора број 12-2862 и 12-2863 од 03.03.2017. године, 12-4340 од 03.04.2017. године
- Расходована основна средства контејнери у износу од 500 хиљада динара, на основу Извештаја комисије за попис 12-2657 од 28.02.2017. године, 12-

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

4520 од 05.04.2017. године, 10-12654 од 13.10.2017. године, 12-14605 од 27.11.2017. године, Одлука Надзорног одбора број 12-4340 од 03.04.2017. године, 12-12741 и 12-12742 од 16.10.2017. године, 12-14882 и 12-14883 од 30.11.2017. године

- Отпис основних средстава у износу од 458 хиљада динара на основу Одлуке број 12-14883 од 30.11.2017. године
- Отпис основних средстава у износу од 1.846 хиљада динара на основу Одлуке о усвајању Извештаја о редовном годишњем попису са стањем на дан 31.12.2017. године број 12-1006 од 26.01.2018. године

Предузеће је процену фер вредности земљишта (група 020), грађевинских објеката и монтажних грађевинских објеката (група 022), постројења и опреме (група 023) у циљу њихове ревалоризације, извршило на дан 31.12.2015. године. Процена је извршена од стране „ВГ Пројект & НД“ Крагујевац који је процену извршио на основу тржишне вредности и коју је усвојио Надзорни одбор Предузећа Одлуком број 12-5768 од 25.04.2016. године. Позитиван ефекат промене вредности средства исказан је у оквиру капитала на позицији ревалоризационе резерве.

Реализоване ревалоризационе резерве услед расходовања и продаје основних средстава износе 2.181 хиљаде динара (Напомена 4.12.).

На основу Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа, учесталост процене некретнина, постројења и опреме (став 34. МРС 16) је на сваких три до пет година, уколико се поштена вредност ревалоризованог основног средства знатно не разликује од исказане вредности.

4.3. Инвестиционе некретнине

Накнадно вредновање инвестиционих некретнина врши се по моделу набавне вредности.

На инвестиционим некретнинама настале су следеће промене:

	2017.	2016.
Набавна вредност		
Стање на почетку периода	1.424	1.424
Набавка		
Преноси са некретнина које користи власник		
Остала повећања		
Продаја		
Преноси на некретнине које користи власник		
Остала смањења		0
Стање на крају периода	1.424	1.424

У току године нису биле набавке и отуђења инвестиционих некретнина.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

	2017.	2016.
Исправка вредности		
Стање на почетку периода	839	819
Обрачуната амортизација (Напомена 5.2.)	20	20
Смањења у току године		
Стање на крају периода	859	839
Неотписана вредност на крају године	565	585

Процењени корисни век трајања износи 70 година, односно стопа амортизације износи 1,43%.

Инвестициона некретнина у улици Јована Гостовића је по основу Уговора број 3/175 од 28.03.1978. године, купљена од Фонда за уређење грађевинског земљишта СО Крагујевац. У власништву Предузећа је површина од 75м² и иста некретнина није књижена у земљишним књигама (погрешно означен КП у Уговору), због чега није било могуће извршити процену вредности.

4.4. Дугорочни финансијски пласмани

	2017.	2016.
Учешћа у капиталу зависних правних лица		
Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима		
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		
Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у земљи		
Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству		
Дугорочни пласмани у земљи и иностранству		
Хартије од вредности које се држе до доспећа		
Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели		
Остали дугорочни финансијски пласмани	309	328
Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана	(16)	(6)
Укупно	293	322

Потраживања су усаглашена са дужницима у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству. Остали дугорочни финансијски пласмани у износу од 293 хиљаде динара (у 2016. години у износу од 322 хиљаде динара) односе се на потраживања за дате стамбене кредите и продате станове. Усклађивање се врши према коефицијенту раста цена на мало.

На дан биланса извршена је ревалоризација оплатних рата и остатка дуга за продате станове на основу члана 3. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о становању и Података о кретању просечне месечне зараде без пореза и доприноса и о кретању потрошачких цена у Републици Србији. Према

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

измењеним одредбама члана 23. Закона о становању, ревалоризација рата и остатка дуга за продате станове по уговорима закљученим до 30. јуна 2017. године износи 0,1%. Ревалоризација отплатних рата и остатка дуга врши се два пута годишње.

Ревалоризација потраживања за продате станове по уговорима закљученим до 01. августа 1992. године врши се на дан биланса стопама раста потрошачких цена у Републици Србији, а највише до раста просечне нето зараде у Републици у претходној години и износи 3%.

Ревалоризација отплатних рата и остатка дуга за продате станове у износу од 1 хиљада динара призната је као приход периода у Билансу успеха (Напомена 5.5.).

4.5. Залихе

	2017.	2016.
Залихе материјала	28.285	55.940
Недовршена производња и услуге		
Готови производи		
Роба	308	398
Стална средства намењена продаји		
Плаћени аванси	2.634	3.531
Укупно	31.227	59.869

Набавна вредност/цена коштања свих залиха које су испуниле услове и признате као имовина у току периода износи 31.227 хиљада динара (у 2016. години износе 59.869 хиљада динара).

а) Залихе материјала

	2017.	2016.
Материјал	15.709	20.286
Резервни делови	5.490	5.109
Алат и инвентар	8.682	32.151
Материјал, резервни делови, алат и инвентар у обради, доради и манипулацији	0	0
Исправка вредности залиха материјала	(1.596)	(1.606)
Укупно	28.285	55.940

Залихе су усаглашене са пописом. Залихе материјала и робе су вредноване по набавној вредности. Отпис ситног инвентара и алата врши се 100% стављањем у употребу.

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.**

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

	2017.	2016.
1. Материјал и ситан инвентар и алат на залихи	10	673
Залихе без излаза у последњих 365 дана – укупно	10	673

Предузеће је сходно начелу опрезности извршило процену нето продајне вредности залиха без излаза у току године и извршило корекцију индиректно обезвређених залиха у корист биланса успеха у износу од 673 хиљаде динара у 2016. години.

Услед пораста нето вредности залиха које су у претходном обрачунском периоду отписане или су те залихе потрошене, извршено је укидање раније признатог обезвређења некурентних залиха у износу од 10 хиљада динара. Укидање исправке вредности залиха исказано је у Билансу успеха у оквиру осталих прихода (Напомена 5.5.).

б) Роба

	2017.	2016.
Роба у магацину	73	291
Роба у промету на велико	211	87
Роба у складишту, стоваришту и продавницама код других правних лица	0	0
Роба у промету на мало	24	20
Роба у обради, доради и манипулацији		
Роба у транзиту		
Роба на путу		
Исправка вредности робе	0	0
Укупно	308	398

У оквиру редовне делатности Предузеће се бави прометом робе и то:

- Канти и контејнера - роба у магацину у укупном износу 73 хиљаде динара на дан састављања биланса (у 2016. години 291 хиљада динара)
- Секундарних сировина - роба у промету на велико у укупном износу од 211 хиљада динара (у 2016. години 87 хиљада динара)
- Робе у бифеу - роба у промету на мало у износу од 24 хиљада динара (у 2016. години 20 хиљаде динара)

*(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)***в) Плаћени аванси**

	2017.	2016.
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи		
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству		
Плаћени аванси за робу у земљи	37	37
Плаћени аванси за робу у иностранству		
Плаћени аванси за услуге у земљи	2.619	3.516
Плаћени аванси за услуге у иностранству		
Исправка вредности плаћених аванса	(22)	(22)
Укупно	2.634	3.531

На датум биланса процена руководства је да ће за дате авансе у износу од 2.634 хиљаде динара бити извршена контра услуга од стране добављача у виду испоруке добара и услуга. Потраживања за дате авансе у износу од 22 хиљаде динара процена је да су ненаплата и извршено је њихово обезвређење. Износ обезвређења ових потраживања признат је у Билансу успеха у оквиру осталих расхода.

Потраживања по основу датих аванса односе се на следећа правна лица:

Назив	2017.	Учешће у %
Рударски басен „Колубара“	37	1,41
Дати аванси приватним извршитељима	2.019	76,65
Дати аванси осталим правним лицима	578	21,94
Укупно	2.634	100

Дати аванси приватним извршитељима у износу од 2.019 хиљаде динара су аванси дати приватним извршитељима за предлог за извршење наплате потраживања од правних и физичких лица.

Усаглашавање потраживања по основу датих аванса врши се једном годишње, достављањем у писаном облику података о стању потраживања. На дан 31.10.2017. године извршено је усаглашавање потраживања:

	Број ИОС-а	Учешће у %
Усаглашени ИОС-и	2	10,53
Неусаглашени ИОС-и	7	36,84
Неодговорено на ИОС-е	10	52,63
Укупно послато ИОС-а	19	100

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Старосна структура датих аванса је следећа:

	2017.	2016.
До 3 месеца	658	101
Од 3 до 6 месеци	13	14
Од 6 до 12 месеци	75	124
Преко годину дана	1.888	3.292
Укупно	2.634	3.531

4.6. Потраживања

	2017.	2016.
Потраживања по основу продаје	675.585	615.215
Потраживања од повезаних правних лица		
Потраживања из специфичних послова		
Остала потраживања		
Исправка вредности	(369.119)	(330.097)
Укупно	306.466	285.118

Потраживања од купаца у земљи се односе на фактурисану реализацију услуга из основне и споредних делатности Предузећа. Бруто потраживања по основу продаје на датум састављања биланса износе 675.585 хиљада динара (у 2016. години 615.215 хиљада динара).

Потраживања се односе на следећа правна лица:

Назив	2017.	Учешће у %
Купци у земљи-правна лица	152.730	22,73
Купци у земљи-грађани	345.292	51,11
Купци у земљи-предузетници	39.472	5,84
Купци у земљи-становници сеоских насеља	35.287	5,22
Купци у земљи-предузећа у стечају	20.784	3,08
Купци у земљи-предузећа у реструктурирању	22.428	3,20
Купци у земљи-правна лица брисана из регистра АПР-а	4.727	0,70
Купци у земљи-предузетници брисани из регистра АПР-а	54.865	8,12
Укупно бруто	675.585	100
Исправка вредности потраживања	(369.119)	
Укупно нето	306.466	

На доспела ненаплаћена потраживања Предузеће врши обрачун затезне камате. Наплата потраживања од грађана врши се преко СОН-а. Потраживања нису обезбеђена хипотеком, банкарским гаранцијама нити меницама.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Старосна структура потраживања је следећа:

Назив	Преко годину дана	До годину дана	Укупно
Купци у земљи-правна лица	40.858	111.872	152.730
Купци у земљи-грађани	201.612	143.680	345.292
Купци у земљи-предузетници	20.595	18.877	39.472
Купци у земљи-становници сеоских насеља	23.632	11.655	35.287
Купци у земљи-предузећа у стечају	18.150	2.634	20.784
Купци у земљи-предузећа у реструктурирању	19.402	3.026	22.428
Купци у земљи-правна лица брисана из регистра АПР-а	2.874	1.853	4.727
Купци у земљи-предузетници брисани из регистра АПР-а	46.988	7.877	54.865
Укупно	374.111	301.474	615.215

Разлика између потраживања старијих од годину дана и извршене исправке вредности износи 4.992 хиљаде динара и односи се на следеће:

- На основу Одлуке Надзорног одбора број 12-1816 од 14.02.2018. године није вршена исправка вредности потраживања за купце са којима је Предузеће вршило компензацију међусобних потраживања у 2017. години 1.272 хиљада динара
- По правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама за потраживања за која је склопљен репрограм не врши се исправка потраживања 3.720 хиљаде динара

Промене на исправци вредности потраживања односе се на следеће:

	2017.	2016.
Стање на почетку периода	330.097	307.125
Ново обезвређење у току периода по основу процене ненаплативости (Напомена 5.6.)	60.526	35.830
Наплаћена потраживања која су претходно обезвређена (Напомена 5.5.)	(21.504)	(12.858)
Стање на крају периода	369.119	330.097

Смањење исправке вредности у износу од 21.504 хиљада динара односи се на наплату раније исправљених потраживања, која су исказана у оквиру осталих прихода. Повећање исправке вредности у износу од 60.526 хиљада динара односи се на исправку потраживања која нису наплаћена у року од 365 дана, умањену за склопљене репрограме (према Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама), која је исказано у оквиру осталих расхода.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Исправка вредности потраживања је извршена у складу са Одлуком Надзорног одбора број 12-4141 од 05.04.2018. године и изменом број 12-5588 од 09.05.2018. године.

Усаглашавање потраживања са дужницима врши се једном годишње, достављањем у писаном облику података о стању потраживања. На дан 31.10.2017. године извршено је усаглашавање:

	Број ИОС-а	Учешће у %
Усаглашени ИОС-и	318	5,66
Неусаглашени ИОС-и	210	3,74
Неодговорено на ИОС-е	5.094	90,60
Укупно послато ИОС-а	5.622	100

На основу одлуке Скупштине града Крагујевца о обједињеној наплати комуналних и других услуга, потраживања од купаца у земљи – грађани и потраживања од купаца у земљи – становници сеоских насеља се евидентирају у Предузећу и ЈСП „Крагујевац“. На датум биланса, Предузеће је усагласило стање са ЈСП „Крагујевац“ по наведеним основама.

4.7. Друга потраживања

Потраживања-укупно	2017.	2016.
Бруто потраживање на почетку године	253.599	6.120
Бруто потраживање на крају године	20.256	253.599
Повећање/смањење исправке вредности у току године	(3.751)	0
Исправка вредности на крају године	0	3.751
НЕТО СТАЊЕ		
Текућа година	20.256	253.599
Претходна година	253.599	6.120

Исправка вредности потраживања за накнаде зарада које се рефундирају- боловања преко 30 дана у износу од 3.751 хиљаде динара односе се на неизмирене обавезе после истека рока застарелости од три године, па Предузеће не може накнадно да поднесе захтев за рефундацију ових потраживања.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

	2017.	2016.
Потраживања од запослених	3.560	3.320
Потраживања од државних органа и организација	0	249.557
Потраживања за више плаћени порез на добитак	383	0
Потраживања по основу претплаћених пореза	15.618	9
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	390	4.131
Остала краткорочна потраживања	305	333
Исправка вредности других потраживања	0	(3.751)
Укупно	20.256	253.599

Друга потраживања која је Предузеће евидентирало у износу од 20.256 хиљада динара односе се на:

- Потраживања од запослених у износу од 3.560 хиљаде односе се на потраживања од запосленог на основу Тужбе за накнаду штете број 12-3879 од 21.03.2016. године у износу од 3.253 хиљаде динара и остала потраживања од запослених у износу од 307 хиљада динара
- Потраживање од државних органа и организација у износу од 249.557 хиљада динара из 2016. године су у потпуности реализована у току 2017. године (Напомена 4.19.) и односе се на потраживања од оснивача за финансирање капиталних инвестиција за набавку нових камиона и опреме за прикупљање смећа (Закључак Градског већа о утврђивању Предлога одлуке о давању сагласности на Програм пословања за 2016. годину број 023-208/15-V од 14.12.2015. године, Одлука Скупштине града о давању сагласности на програм пословања за 2016. годину број 0-15523 од 29.12.2016. године, Програм градског већа бр. 400-171/17-V од 08.02.2017. године и Програм о изменама и допунама број 400-171/17-V од 16.03.2017. године).
- Потраживања за више плаћени порез на добитак у износу 383 хиљаде динара су у складу са чланом 67. Закона о порезу на добит правних лица ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 (др. закон), 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 (др. закон), 142/2014, 91/2015 (аутентично тумачење) и 112/2015). Током године порез на добит се плаћа у виду месечних аконтација, чија се висина утврђује на основу опорезиве добити која не садржи капиталне добитке и губитке, а која је исказана у пореској пријави за претходну годину и у којој се исказују и подаци од значаја за утврђивање висине аконтације у текућој години. Потраживања су усаглашена са Пореском управом
- Потраживања по основу претплаћених пореза у износу 15.618 хиљада динара односе се на потраживања за више плаћене порезе и доприносе у износу од 1 хиљада динара и потраживања за више плаћен ПДВ у износу 15.617 хиљада динара и усаглашена су са Пореском управом. По Решењу Пореске управе број 049-433-03-10406/2017-J4A06-2 од 19.12.2017. године усвојен је захтев Предузећа за прекњижавање

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

неискоришћеног пореског кредита по основу пореза на додату вредност по поднетим ПП ПДВ пријавама у износу 19.821 хиљада динара. Предузеће је 26.12.2017. године, сходно члану 10. став 2. тачка 1., поднело Захтев за повраћај пореза на додату вредност. На основу Решења Пореске управе број 049-433-02-12131/2017-J4A06-2 од 21.03.2018. године извршен је повраћај наведеног износа на рачун Предузећа дана 28.03.2018. године.

- Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају у износу од 390 хиљада динара се односе на потраживања за породилјско боловање
- Остала краткорочна потраживања у износу од 305 хиљада динара се односе на потраживања од СОН-а за пренос пазара

4.8. Краткорочни финансијски пласмани

	2017.	2016.
Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица		
Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана лица		
Краткорочни кредити и зајмови у земљи	598	8.318
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		
Део дугорочног финансијских пласмана који доспева до једне године		
Хартије од вредности које се држе до доспећа – део који доспева до једне године		
Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха		
Откупљене сопствене акције намењене продаји и откупљени сопствени удели намењени продаји или поништавању		
Остали краткорочни финансијски пласмани	0	1.756
Исправка вредности краткорочних финансијских пласмана	(439)	(1.314)
Укупно	159	8.760

Исправка вредности у износу од 439 хиљада динара извршена је за позајмице правним лицима са којима није закључен уговор о репрограму дуга, анекс уговора или која су утужена по наведеном основу.

Усаглашавање потраживања за краткорочне финансијске пласмане врши се једном годишње, достављањем у писаном облику података о стању потраживања. На дан 31.10.2017. године извршено је усаглашавање потраживања:

	Број ИОС-а	Учешће у %
Усаглашени ИОС-и	3	60
Неусаглашени ИОС-и	0	0
Неодговорено на ИОС-е	2	40
Укупно послато ИОС-а	5	100

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.***(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)*

Напред наведена краткорочна потраживања чине:

а) Краткорочни кредити, зајмови и пласмани

Назив правног/физичког лица	2017.	2016.
ОК „Раднички“ Крагујевац -Уговор о позајмици бр. 9426 од 22.10.2010. године	0	422
ФК „Раднички“ Крагујевац -Уговор о позајмици бр. 442 од 24.01.2011. године	0	422
„Шумадија сајам“ д.о.о. Крагујевац -Уговор о позајмици бр. 12-1931 од 11.02.2014. године; Уговор о репрограму дуга бр. 12-14945 од 16.11.2016. године	0	2.116
ФК „Победа Белошевац“ Крагујевац -Уговор о позајмици бр. 6629 од 08.09.2011. године	28	28
ЈКП „Градска гробља“ Крагујевац -Уговор о позајмици бр. 3-1406 од 08.02.2013. године; Уговор о репрограму дуга бр. 12-10961 од 22.08.2016. године	0	4.188
Кластер „Шумадијски цвет“ -Уговор о позајмици бр. 12-1216 од 19.09.2013. године	411	411
Зајам запосленима -Одлука директора о изменама рока враћања позајмице бр. 0-13872 од 24.10.2016. године	112	644
Краткорочни кредити датим физичким лицима	47	87
Исправка вредности потраживања	(439)	(1.314)
Укупно	159	7.004

Исправка вредности у износу од 439 хиљада динара извршена је за позајмице правним лицима са којима није закључен уговор о репрограму дуга, анекс уговора или која су утужена по наведеном основу. На датум биланса извршено је усклађивање вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана. Умањење исправке у износу 875 хиљада динара односи се на усклађивање и наплату раније обезвређених потраживања.

Промене на краткорочним кредитима односе се на следеће:

	2017.	2016.
Стање на почетку периода	8.318	31.827
Новоодобрени кредити	194	7.000
Остала повећања-обрачун камате	152	966
Остала смањења	(243)	0
Наплата	7.823	31.475
Исправка вредности	(439)	(1.314)
Стање на крају периода	159	7.004

Предузеће је у току године одобрило позајмицу у износу од 140 хиљада динара Синдикату запослених на основу Уговора о позајмици новчаних средстава број 12-172 од 09.01.2017. године (у износу од 100 хиљада динара) и на основу Уговора о позајмици новчаних средстава број 12-7020 од 02.06.2017. године (у износу од 40 хиљада динара). Наведени износ је враћен у току године у складу са потписаним уговорима.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Износ 152 хиљаде динара односи се на позајмице дате ЈКП „Градска гробља“ којима се обрачунава се законска затезна камата у складу са Законом о затезној камати („Службени гласник РС“ бр. 119/2012) - ефективна каматна стопа НБС од 3,5%, док се за остале позајмице не обрачунава камата у складу са потписаним уговорима.

Наплата краткорочних кредита у току 2017. године односи се на:

Назив правног/физичког лица	2017.
„Шумадија сајам“ д.о.о. Крагујевац-Уговор о позајмици бр. 12-1931 од 11.02.2014. године; Уговор о репрограму дуга бр. 12-14945 од 16.11.2016. године	2.116
ОК „Раднички“ Крагујевац-Уговор о позајмици бр. 9426 од 22.10.2010. године	300
ФК „Раднички“ Крагујевац-Уговор о позајмици бр. 442 од 24.01.2011. године	300
Синдикат ЈКП „Чистоћа“- Уговор о позајмици новчаних средстава број 12-172 од 09.01.2017. године и Уговор о позајмици новчаних средстава број 12-7020 од 02.06.2017. године	140
Зајам запосленима-Одлука директора о изменама рока враћања позајмице бр. 0-13872 од 24.10.2016. године	532
Краткорочни кредити датим физичким лицима	95
ЈКП „Градска гробља“ Крагујевац-Уговор о позајмици бр. 3-1406 од 08.02.2013. године; Уговор о репрограму дуга бр. 12-10961 од 22.08.2016. године	4.340
Укупно	7.823

На основу Одлуке број 0-13872 од 24.10.2016. године додељени зајмови запосленима у току 2014. године добијају карактер делова неисплаћених зарада запосленима за месец април, јул, август, септембар и октобар 2014. године. На исте су обрачунати припадајући порез и доприноси на терет запослених и послодавца, а запосленима који на основу исплаћених зајмова имају обавезу повраћаја новца Предузећу, омогућена је исплата дуговања по основу зајма до 12 месечних рата. У току 2017. године, потраживања по основу зајмова запослених су умањена за износ месечних рата које се запосленима обустављају од зараде, највише до дванаест месечних рата.

ФК „Раднички“ Крагујевац и ОК „Раднички“ Крагујевац отписана је обрачуната камата по основу Уговора о позајмици у укупном износу 243 хиљаде динара, а на основу Одлука Надзорног одбора Предузећа број 12-1819 и 12-1820 од 14.02.2018. године.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

б) Остали краткорочни финансијски пласмани

	2017.	2016.
Остали краткорочни финансијски пласмани		
„Шумадија сајам“ д.о.о Крагујевац-Уговор о јемству бр. 0137931.0-9 код Интеза банке бр.21112014 од 21.11.2014. године; Уговор о репрограму дуга 12-14949 од 16.11.2016. године	0	1.756
Исправка вредности	0	0
Укупно	0	1.756

Остали краткорочни финансијски пласмани - Шумадија сајам д.о.о. по основу Уговора о јемству измирило је обавезе у износу од 1.756 хиљада динара на дан 28.12.2017. године.

4.9. Готовина и готовински еквиваленти

	2017.	2016.
Хартије од вредности – готовински еквиваленти		
Текући (пословни) рачуни	22.240	48.567
Издвојена новчана средства и акредитиви		
Благајна		
Девизни рачун		
Девизни акредитиви		
Девизна благајна		
Остала новчана средства		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
Укупно	22.240	48.567

Готовина на динарским пословним рачунима је усаглашена са изводима пословних банака.

4.10. Порез на додату вредност и активна временска разграничења

	2017.	2016.
Унапред плаћени трошкови	34	0
Потраживања за нефактурисани приход	0	0
Разграничени трошкови по основу обавеза	376	7.728
Одложена пореска средства	0	0
Остала активна временска разграничења	0	13.496
Укупно	410	21.224

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Разграничени трошкови по основу обавеза у износу од 376 хиљада динара односе се на право на одбитак претходног пореза при набавци добара и услуга за вршење делатности на дан 31.12.2017. године.

Остала активна временска разграничења на дан 31.12.2016, године у износу од 13.496 хиљада динара односе се на обрачунату и условно (до коначне отплате дуга по Споразуму) отписану камату по основу неизмирених пореза и доприноса на зараде према репрограму Владе РС од 14.12.2013. године, са роком отплате почев од 17.04.2014. године до 17.03.2018. године. Предузеће је, превремено дана 10.11.2017. године, измирило целокупан износ дуга по Споразуму о одлагању плаћања пореског дуга број 33-00-20/2014 од 18.03.2014. године (Уверење Пореске управе о измирењу дуга по Споразуму 33-00-20/2014 број 049-437-00-11993/2017-J4A02 од 07.12.2017. године).

4.11. Ванбилансна актива и пасива

Ванбилансна средства/обавезе укључују: имовину узету у закуп, осим средстава узетих у финансијски закуп, робу у консигнацији, материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Предузећа, као и потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

	2017.	2016.
Средства узета у оперативни закуп (лизинг)		
Материјал примљена на обраду и дораду		
Гаранције и јемства и друга права	5.924	8.000
Остала средства која нису у власништву Предузећа	8.361	4.763
Укупно	14.285	12.763

Гаранције и јемства и друга права и износу од 5.924 хиљада динара односе се на Уговор о краткорочном револвинг кредиту бр. Р 737/2017 од 26.12.2017. године на основу Одлуке Надзорног одбора број 12-15901 од 21.12.2017. године и Одлуке Градског већа број 023-290/17-V од 23.12.2017. године, закључен са Уникредит банком а.д. Београд. Кредит је одобрен у износу од 200 хиљада евра у динарској противвредности са роком враћања до 25.12.2018. године, по уговореној каматној стопи од 3М ЕУРИБОР + 2,50% на годишњем нивоу. По основу наведеног уговора, Предузеће је дана 28.12.2017. године повукло траншу кредита у износу од 150 хиљада евра у динарској противвредности по средњем курсу евра на дан повлачења средстава. Стање кредитне задужености на дан 31.12.2017. године износи 17.771 хиљада динара и односи се на обавезе по основу повучених 150 хиљада евра у динарској противвредности на дан 31.12.2017. године (Напомена 4.16.).

Гаранције и јемства и друга права и износу од 8.000 хиљада динара из 2016. године односе се на Уговор о револвинг кредиту са Директном банком ад Крагујевац број 12-15376 од 23.11.2016. године по кредитној партији 00-420-1100220.4 на основу одлуке Надзорног одбора број 12-9471 од 14.07.2016.

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац

Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

године и Одлуке Градског већа број 023-17/16-V од 05.09.2016. године. Кредит је одобрен у износу од 8.000 хиљада динара по уговореној годишњој каматној стопи од 6,90% на искоришћени износ кредита. Рок расположивости кредита је важио до 23.11.2017. године.

Остала основна средства која нису у власништву Предузећа чине:

Назив	Износ
Преса за обраду пластичних маса „МНГ Пластик Гогић“	1
Покретна трака за сортирање отпада (Секопак доо Анекс уговора о послузи од 15.01.2015. године)	719.636
Два моторна возила ПИАГГО (Секопак доо Уговор о послузи број 4783 од 07.07.2011. године)	121.625
Роло контејнер (записник/реверс број 6643 од 09.09.2011. године)	1
Стражарска кућица (реверс Застава камиони)	1
Транспортна трака типа Техниц (реверс Еурофил Бор)	1
Средства преузета од ЈКП „Нискоградња“ (Одлука Градског већа од 15.12.2012. година)	2.972.821
Ситан инвентар преузет од ЈКП „Нискоградња“ (Одлука Градског већа од 15.12.2012. година)	148
Држач убруса, тоалет папира и течног сапуна (МГ доо-Уговор број 6-1/14 од 20.03.2014. године)	50.600
Опрема и материјал ЈКП „Нискоградње“ преузет из ЈКП „Паркинг сервис“ (Записник о примопредаји опреме и материјала ЈКП „Нискоградња“ које је користило ЈКП „Паркинг сервис“ ради даље предаје ЈКП „Чистоћа“ на привремено коришћење број 21-4729 од 07.04.2017. године)	19
Материјал и средства Градске управе за инвестиције (Записник о примопредаји материјала који је власништво Градске управе за инвестиције број 21-4730 од 07.04.2017. године)	346.985
Материјал и средства Градске управе за комуналне и инспекцијске послове (Записник о примопредаји материјала који је власништво Градске управе за комуналне и инспекцијске послове број 21-4730 од 07.04.2017. године)	1.828.782
Средства чији је корисник град Крагујевац (Решење Градског већа број 023-245/17-V од 07.12.2017. године и Закључак Владе Републике Србије број 05-46-6436-2011)	2.320.338
Компресор (ЈКП „Паркинг сервис“ Анекс II Уговора о пословно техничкој сарадњи број 12-9128 од 26.07.2017. године)	1
Укупно	8.360.959

4.12. Капитал

	2017.	2016.
Основни капитал	158.979	158.979
Уписани а неуплаћени капитал		
Резерве		
Ревалоризационе ресерве и нереализовани добици и губици	220.717	222.571
Нереализовани добици/губици	(973)	(1.302)
Нераспоређени добитак	74.841	53.882
Губитак	0	23.899
Укупно	453.564	410.231

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

а) Основни капитал

Основни капитал Предузећа састоји се од државног капитала у износу од 158.184 хиљада динара и од осталог основног капитала у износу од 795 хиљада динара.

Код Агенције за привредне регистре, уплаћени уписани капитал износи 87.428.118,52 динара (31.07.2006. година) и 70.755.965,59 динара (30.06.2003. година). Предузеће је извршило усклађивање вредности капитала са књиговодственом евиденцијом, уписом у Регистар привредних субјеката решењем број БД 227428/2006 од 12.03.2007. године.

б) Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици

Промене на ревалоризационим резервама односе се на следеће:

	2017.	2016.
Стање на почетку периода	222.571	223.001
Повећања фер вредности:		
- нематеријалних улагања		
- земљишта		
- некретнина, постројења и опреме		
- грађевинских објеката		
- остало		
Смањење фер вредности до висине претходно формираних резерви:		
- нематеријалних улагања		
- земљишта		
- некретнина, постројења и опреме		
- грађевинских објеката		
- остало		
Пренос у нераспоређену добит:		
- по основу отуђеног средства	(2.181)	(505)
- по основу разлике у амортизацији		
Остала повећања/(смањења)	327	75
Стање на крају периода	220.717	222.571

Ревалоризационе резерве у износу од 222.717 хиљаде динара настају повећањем вредности средстава у односу на њихову дотадашњу књиговодствену вредност. Повећање је последица вредновања по фер вредности некретнина, постројења, опреме у 2015. години.

Износ од 2.181 хиљаде динара односи се на реализацију ревалоризационе резерве приликом расхоровања или отуђења средстава и преноси се директно на нераспоређену добит ранијих година (Напомена 4.2.).

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Промену по основу ревалоризације средства за које је у 2015. години била формирана ревалоризациона резерва и која настаје као привремена пореска разлика између амортизације обрачунате у рачуноводству и амортизације обрачунате по пореским прописима износи 327 хиљада динара.

в) Нереализовани добици/губици

Нереализовани губици у износу од 973 хиљаде динара односе се на акуарске губитке по основу резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију (у износу 915 хиљада динара) и за јубиларне награде (у износу 57 хиљада динара) у складу са МРС 19 – Примања запослених (Напомена 4.13.).

Актуарски добици су признати у укупном осталом резултату и признају се одмах у нераспоређеном добитку. Они се не рекласификују поново у добитку или губитку у наредном периоду.

За сврху правилног рачуноводственог исказивања, а у складу са захтевима ИАС/ИФРС (International Accounting Standards/International Financial Reporting Standards), Предузеће је ангажовало привредно друштво „Ревибил“ д.о.о. из Крагујевца, које је извршило обрачун резервисања за отпремнине запосленима приликом одласка у пензију и по основу примања јубиларних награда са стањем на дан 31.12.2017. године.

г) Нераспоређени добитак

Промене на нераспоређеном добитку односе се на следеће:

	2017.	2016.
Стање на почетку периода	53.882	105.876
Расподела дивиденди		
- исправка грешки из ранијих година	0	196
Добит текуће године	42.677	53.181
Добит ранијих година	29.983	0
Покриће губитка	0	105.485
Пренос у ресерве		
Пренос са ревалоризационих резерви		
- по основу отуђеног средства	2.181	505
- по основу разлике у амортизацији		
Остала повећања/смањења		
Стање на крају периода	74.841	53.882

Нераспоређени добитак у износу од 74.841 хиљаде динара односи се на нераспоређену добит текуће године у износу од 42.677 хиљаде динара и нераспоређену добит претходних година у износу од 32.164 хиљаде динара који чине:

- Реализација ревалоризационих резерви приликом расходања или отуђења средстава и преноси се директно на нераспоређену добит ранијих година у износу од 2.181 хиљаде динара

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- Остатак нераспоређене добити претходног периода у износу од 29.983 хиљада динара

На основу Одлуке Надзорног одбора Предузећа о измени одлуке о расподели добити број 12-4137 од 05.04.2018. године, Закључка Градског већа број 023-81/18-V од 13.04.2018. године и Одлуке о давању сагласности Скупштине града број 023-84/18-I од 27.04.2018. године, остатак нераспоређене добити за 2016. године у износу од 29.282 хиљада динара евидентиран је на нераспоређени добитак ранијег периода, од чега ће износ 23.426 хиљаде динара бити усмерен на реализацију планираних инвестиционих улагања у 2018. години.

4.13. Дугорочна резервисања

	2017.	2016.
Резервисања за трошкове у гарантном року		
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	19.629	19.899
Резервисања за трошкове судских спорова	88.655	58.833
Остала дугорочна резервисања		
Укупно	108.284	78.732

а) Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

Накнаде и бенефиције запослених односе се на:

	2017.	2016.
Стање на почетку периода	19.899	16.493
Резервисања у току године	955	3.811
- Отпремнине (Напомена 5.5.)	(769)	3.024
- Јубиларне награде (Напомена 5.2.)	1.724	787
Искоришћена резервисања у току године	(1.225)	(405)
- Отпремнине	818	
- Јубиларне награде	407	
Стање на крају периода	19.629	19.899

За сврху правилног рачуноводственог исказивања, а у складу са захтевима МРС/МСФИ, Предузеће је ангажовало привредно друштво „Ревибил“ д.о.о. из Крагујевца, које је извршило обрачун резервисања за отпремнине запосленима приликом одласка у пензију и по основу примања јубиларних награда са стањем на дан 31.12.2017. године.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Основ за састављање обрачуна резервисања за отпремнине приликом одкласка у пензију и јубиларне награде:

- На основу члана 44. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, дугорочно резервисање се признаје када постоји обавеза која је настала као резултат прошлог догађаја и када је вероватно да ће бити одлива ресурса који је потребан за намирење тих обавеза, као и да се износ тих обавеза може поуздано проценити
- На основу члана 64. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије од 05.03.2015. године, Предузеће је убавези да запосленом у складу са општим актом исплати отпремнину при одласку у пензију најмање у висини три зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина или три просечне зараде у Републици Србији према последње објављеном податку републичког органа надлежног за статистику, уколико је повољније за запосленог
- На основу члана 120. Закона о раду и члана 69. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије од 05.03.2015. године, јубиларне награде се исплаћују запосленом поводом годишњице непрекидног рада код послодавца за десет година рада и сваког наредног јубилеја у износу од једне просечне месечне нето зараде исплаћене у Предузећу у претходном месецу у односу на месец када је право остварено
- Процењена стопа раста одређена је на основу члана 27в став 1. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон и 103/15 и 99/16) и Фискалне стратегије за 2018. годину са пројекцијама за 2019. и 2020. годину, којом су дефинисане мере финансијске консолидације које се односе на ограничавање раста зарада и броја запослених у јавном сектору
- За потребе резервисања у недостатку поузданијих показатеља, примењује се референтна стопа НБС као дисконтна стопа која је актуелна у моменту увођења резервисања
- Аткуарски добици/губици настали приликом поновне процене резервисања признају се у укупном осталом резултату
- Приликом обрачуна резервисања не узима се у обзир претпоставка модалитета, али се узима у обзир претпоставка флукуације запослених. Флукуација запослених се утврђује на основу просека уз уважавање сопствених искустава досадашњих и очекивања у наредном периоду
- Износ отпремнине коришћене за обрачун резервисања је износ просечне бруто зараде по запосленом за новембар месец у Републици Србији према последње објављеном податку републичког органа надлежног за статистику

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац

Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- Приликом обрачуна резервисања за отпремнине и јубиларне награде, нису узети у обзир запослени који су напустили Предузеће по социјалном програму.

Предузеће одмерава резервисања по најбољој процени износа потребног за измирење те обавезе на датум извештавања.

Резервисања по основу примања запослених се врши у свим оним случајевима када вредност тих резервисања није безначајна. Материјално значајно резервисање по основу примања запослених је уколико његова кумулативно процењена вредност износи најмање 0,5% пословних прихода Предузећа за обрачунски период који претходи обрачунском периоду за који се уводи резервисање.

Претпоставке коришћење приликом израде обрачуна резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију:

Датум резервисања	31.12.2016.	31.12.2017.
Дисконтна стопа	4,0%	3,5%
Процењена стопа раста просечне зараде	0,4%	0,4%
Процент флукуације	2%	2%
Износ отпремнине коришћене за обрачун	189.183,00	196.827,00

Претпоставке коришћење приликом израде обрачуна резервисања за јубиларне награде:

Датум резервисања	31.12.2016.	31.12.2017.
Дисконтна стопа	4,0%	3,5%
Процењена стопа раста просечне зараде	0,4%	0,4%
Износ отпремнине коришћене за обрачун	51.921,37	51.649,44
Датум доспећа јубиларне награде	10 година од датума запослења или од датума претходног доспећа	10 година од датума запослења или од датума претходног доспећа

Ефекти обрачуна резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију:

		у динарима
Р.бр.	Опис	2017. година
1.	Износ обавеза за резервисање на дан 31.12. претходне године	13.472.426
1.а)	Раније резервисано за лица која су отишла у пензију и напустила предузеће у текућој години	923.224
1.б)	Обавеза резервисања на дан 01.01. текуће године умањена за раније резервисање	12.549.202
2.	Пројектована обавеза резервисања на дан 31.12.2017. године под претпоставкама обрачуна за 2016. годину	12.032.120
3.	Трошак камата	564.714
4.	Трошак текуће услуге рада	(1.081.797)

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.***(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)*

4.а)	Трошак периода	(517.083)
5.	Стварна обавеза резервисања на дан 31.12.2017. године	11.885.002
6.	Актуарски добитак (рб.2.-рб.5.)	147.117
7.	Износ укидања у току текуће године раније формираног резервисања по основу исплате отпремнина	(817.856)
8.	Износ нето обавезе за докњижавање (искњижавање) на дан 31.12.2017. године	(769.568)

Ефекти обрачуна резервисања за јубиларне награде:

Р.бр.	Опис	у динарима
		2017. година
1.	Износ обавеза за резервисање на дан 31.12. претходне године	6.427.009
1.а)	Раније резервисано за лица која су напустила предузеће у текућој години	1.298.034
1.б)	Обавеза резервисања умањена за раније резервисање	5.128.975
2.	Пројектована обавеза резервисања на дан 31.12.2017. године под претпоставкама обрачуна за 2016. годину	7.925.557
3.	Трошак камата	205.159
4.	Трошак текуће услуге рада	2.591.423
4.а)	Трошак периода	2.796.582
5.	Стварна обавеза резервисања на дан 31.12.2017. године	7.743.860
6.	Актуарски добитак (рб.2.-рб.5.)	181.697
7.	Износ укидања у току текуће године раније формираног резервисања по основу исплате јубиларних награда	(406.900)
8.	Износ нето обавезе за докњижавање (искњижавање) на дан 31.12.2017. године	1.905.448

Промене ефекта обавеза по основу резервисања у 2017. години евидентирани су за јубиларне награде у оквиру трошкова резервисања у износу 1.905 хиљада динара (Напомена 5.2.) и за отпремнине у оквиру прихода од укидања резервисања у износу 622 хиљаде динара (Напомена 5.5), док је остатак у износу од 327 хиљада динара евидентран у оквиру капитала, на позицији актуарски добици (Напомена 4.12.).

Анализа осетљивости

Промене актуарских претпоставки на крају извештајног периода би утицао на износ обавезе по основу резервисања, уколико би претпоставили промену дисконтне стопе на +/- 1%.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Износ промене обавезе за резервисања за отпремнине запослених приликом одласка у пензију би био:

У динарима

Табела осетљивости отпремнине

	Примењено	Дисконт (-1%)	Дисконт (+ 1%)
Претпоставке	31.12.2017.		
Стопа дисконта	3.50%	2.50%	4.50%
Стопа раста зараде	0.40%	0.40%	0.40%
Стопа флукуације	2%	2%	2%
Три просечне бруто зараде у РС за новембар 2017. године	196.827,00	196.827,00	196.827,00
Повећање (смањење) резервисања	769.568,00	178.241,00	(3.048.774,00)
Почетно резервисање 01.01.2017. године	13.472.426,00	13.472.426,00	13.472.426,00
Исплата отпремнина у 2017. години	(817.856,00)	(817.856,00)	(817.856,00)
Резервисање за отпремнине 31.12.2017. године	11.885.002,44	13.650.667,00	10.423,652,00
		12,93%	-14,02%

Смањење дисконтне стопе од 1% узрокује повећање обрачунатог износа обавезе за резервисање за отпремнину за 12,93%, док повећање дисконтне стопе за 1% узрокује просечно смањење обрачунатог износа обавезе за резервисање за отпремнине за 14,02%.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Износ промене обавезе за резервисања за јубиларне награде запослених би био:

У динарима

Табела осетљивости јубиларне награде

	Примењено	Дисконт (-1%)	Дисконт (+ 1%)
Претпоставке	31.12.2017.		
Стопа дисконта	3.50%	2.50%	4.50%
Стопа раста зараде	0.40%	0.40%	0.40%
Стопа флукуације	0%	0%	0%
Просечна зарада у Предузећу за новембар 2017. године	51,649.44	51,649.44	51,649.44
Почетно резервисање	6,427,009.00	6,427,009.00	6,427,009.00
Исплата у 2017. години	(406,900.00)	(406,900.00)	(406,900.00)
Резервисање за отпремнине 31.12.2017. године	7,743,860.00	7,980,077.00	7,520,703.00
		2,96%	-2,97%

Смањење дисконтне стопе од 1% узрокује повећање обрачунатог износа обавезе за резервисање за јубиларне награде за 2,96%, док повећање дисконтне стопе за 1% узрокује просечно смањење обрачунатог износа обавезе за резервисање за јубиларне награде за 2,97%.

б) Резервисања за трошкове судских спорова

Резервисања за трошкове судских спорова односе се на судске спорове, који се воде против Предузећа од стране пословних партнера.

Процена правног тима је да постоји велика вероватноћа да исходи ових спорова не буду у корист Предузећа што ће проузроковати настанак додатних трошкова. Резервисање по овом основу исказано је у износу од 88.655 хиљада динара на основу Одлуке Надзорног одбора Предузећа број 12-4139 од 05.04.2018. године. Процена правног тима је да ће се судски спорови завршити у току 2018. године што подразумева да ће тада и бити искоришћено резервисање.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

	2017.	2016.
Стање на почетку периода	58.833	10.178
Резервисања у току године (Напомена 5.2.)	35.487	55.394
Искоришћена резервисања у току године	(5.665)	(6.739)
Стање на крају периода	88.655	58.833

Предузеће је извршило процену очекиване вредности ових обавеза и формирало резервисања за трошкове судских спорова („Службени гласник РС“ бр. 35/2014).

Приликом резервисања узети су у обзир судски поступци пред судом у којима је Предузеће тужено, и то:

- Судски поступци пред Основним судом у којима је Предузеће тужено (радни спорови, накнада за експроприсано земљиште, накнада материјалне и нематеријалне штете, стицање без основа...) у износу од 83.914.052,00 динара
- Судски поступци пред Привредним судом у којима је Предузеће тужено (резервисана средства се односе на трошкове поступка и накнаде на име кашњења у испуњавању обавезе, обзиром да су потраживања на име главног дуга већ укалкулисана у оквиру обавеза Предузећа према добављачима) у износу од 4.741.108,18 динара

Наведени судски поступци чине укупна резервисања од у износу од 88.655.160,18 динара по Одлуци Надзорног одбора број 12-4139 од 05.04.2018. године.

Процена исхода спорова је дата условно, обзиром да је немогуће са сигурношћу прејудуцирати исход истих.

У споровима који се воде по основу накнаде нематеријалне и материјалне штете, а по основу уједа паса, пада на тротоару, пада на улици и сл., Предузеће и Град Крагујевац су солидарни дужници. Наведене вредности спорова су дате условно сходно напред наведеним околностима о процени истих.

На основу Решења Основног суда у Крагујевцу број Р1-169/12 (нови број 98/16 од 06.12.2016. године) утврђена је укупна обавеза Предузећа у износу од 112.481 хиљада динара на име накнаде за експроприсане непокретности, као и обавеза од 1.743 хиљада динара на име трошкова ванпарничног поступка. На ово Решење, Предузеће је уложило Жалбу и очекује да ће Суд исту усвојити утолико што ће утврдити износ накнаде према налазу вештака пољопривредне струке, а то је 1.600 ЕУР по ару уместо досадашњих 10.000 ЕУР по ару колико су, као грађевинске процењене катастарске парцеле (КПБР 5320/6, 5320/5 и 5331 КО Крагујевац 4, насеље Институт). Процењена вредност спора на основу којег је извршено резервисање је 33.598 хиљаде динара.

На основу Решења Основног суда у Крагујевцу број Р1-124/13 (нови број 56/16 од 11.01.2016. године) утврђена је укупна обавеза Предузећа у износу од 5.650 хиљада динара на име накнаде за експроприсане непокретности, као и обавеза

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

од 478 хиљада динара на име трошкова ванпарничног поступка. На ово Решење, Предузеће је уложило Жалбу број 12-4343 од 29.03.2016. године и очекује да ће Суд исту усвојити утолико што ће утврдити износ накнаде према налазу вештака пољопривредне струке, а то је 1.600 ЕУР по ару уместо досадашњих 10.000 ЕУР по ару колико су, као грађевинске катастарске парцеле (КПБР 5320/6, 5320/5 и 5331 КО Крагујевац 4, насеље Институт). Процењена вредност спора на основу којег је извршено резервисање је 2.711 хиљаде динара.

На основу Решења Основног суда у Крагујевцу број Р1-69/16 (нови број 122/16 од 19.02.2018. године) утврђена је укупна обавеза Предузећа у износу од 23.427 хиљаде динара на име накнаде за експроприсане непокретности, као и обавеза од 470 хиљада динара на име трошкова ванпарничног поступка. На ово Решење, Предузеће је уложило Жалбу 21.03.2018. године и очекује да ће Суд исту усвојити утолико што ће утврдити износ накнаде према налазу вештака пољопривредне струке, а то је 1.600 ЕУР по ару уместо досадашњих 10.000 ЕУР по ару колико су, као грађевинске катастарске парцеле (КПБР 5320/1 са уделом од 13.015/153.607 ха, Кгујевац 4, насеље Институт). Процењена вредност спора на основу којег је извршено резервисање је 23.897 хиљаде динара.

У досадашњој пракси експропријације земљишта за потребе депоније Јовановац утврђена је накнада за пољопривредно земљиште и она је износила 1.600 ЕУР по ару. Имајући у виду ту праксу, дата је и процена како је напред наведено.

Процене у радним споровима дате су имајући у виду чињенично стање сваког конкретног предмета, а одлуке суда ће утврдити коначну вредност тужбених захтева.

4.14. Дугорочне обавезе

	2017.	2016.
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0	33.333
Остале дугорочне обавезе	73	19.920
Укупно	73	53.253

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.***(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)*

Кредитор	Рок отплате	Почетак отплате	Обезбеђење	Каматна стопа	Валута кредит узет	Износ 2017.	Износ 2016.
Уникредит банка ад	15.10.2017.	15.11.2012	менице+чистил ица	5,21%	еур	0	0
Интеза банка а.д (Кредитна партија 53-420-1310064,7)	18.10.2018.	01.04.2017	менице	5,10%	рсд	0	19.444
Интеза банка а.д (Кредитна партија 53-420-1310065,5)	18.10.2018.	01.04.2017	менице	5,10%	рсд	0	13.889
1) Дугорочни кредити и зајмови у земљи						0	33.333
Одложене обавезе по основу јавних прихода (Репрограм по закључку Владе РС)	17.03.2018	17.04.2014	Гаранција Град Крагујевац	0,00%	рсд	0	19.920
Порез на имовину (Решење 435-1315/16- VIII од 30.01.2017. године)						54	
Накнада за коришћење грађевинског земљишта (Решење 435-1315/16-VIII од 30.01.2017. године)						19	
2) Остале дугорочне обавезе						73	19.920
УКУПНО ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (1 + 2)						73	53.253

Усаглашавање дугорочних обавеза са повериоцима врши се најмање једном годишње и са стањем на датум биланса, достављањем у писаном облику података о стању обавеза на тај дан. Под датумом биланса стање дугорочних кредита и зајмова у земљи је у потпуности усаглашено.

На дан биланса обавезе по основу дугорочних кредита су рекласификоване на обавезе за отплату дугорочних кредита који доспевају у року до годину дана од дана биланса (Напомена 4.16.).

У току пословне 2017. године, Предузеће је измирило обавезе по основу дугорочног кредита добијеног од Уникредит банке а.д. по основу Уговора Р 2233/12 од 15.10.2012. године, који је одобрен на период од 5 година. Кредит је одобрен у износу од 9.895 хиљада динара по средњем курсу НБС на дан закључења уговора (88 хиљада ЕУР) по уговореној годишњој каматној стопи од 5,21%.

Остале дугорочне обавезе у износу од 73 хиљаде динара се односе на обавезе по Решењу Градске пореске управе града Крагујевца број 435-1315-16/VIII од 30.01.2017. године, по захтеву за одлагање плаћања дугованог пореза. Одлагање плаћања пореског дуга је на 24 месечне рате и не садржи камату за тај дуг, а камата ће бити отписана уколико се обавезе измире у року који је предвиђен овим Решењем.

Остале обавезе Предузећа које се односе на средства која су предмет репрограма за неплаћене порезе и доприносе по основу зарада и Споразума о

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.**

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

одлагању пореског дуга закљученим са Пореском управом, а по Одлуци Владе Републике Србије. Споразум о одлагању пореског дуга број 10-3629 од 17.04.2014. године гласи на износ 102.783 хиљаде динара. Предузеће је, превремено дана 10.11.2017. године, измирило целокупан износ дуга по Споразуму о одлагању плаћања пореског дуга број 33-00-20/2014 од 18.03.2014. године (Уверење Пореске управе о измирењу дуга по Споразуму 33-00-20/2014 број 049-437-00-11993/2017-J4A02 од 07.12.2017. године).

а) Дугорочни кредити и зајмови у земљи

Назив кредитора	2017.	2016.
Уникредит банка а.д.	0	0
Интеза банка ад (Кредитна партија 53-420-1310064.7)	0	19.444
Интеза банка ад (Кредитна партија 53-420-1310065.5)	0	13.889
Укупно	0	33.333

Доспеће дугорочних кредита је следеће:

	2017.	2016.
До 1 године (Напомена 4.16.)	33.333	28.476
Од 1 до 5 година	0	33.333
Преко 5 година	0	0
Укупно	33.333	61.809

Процена руководства је да ће у наредном периоду бити у могућности да уредно отплати кредит.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

4.15. Одложена пореска средства и обавезе

Одложене пореске обавезе утврђене су на следећи начин:

	2017.	2016.
Одложени порез по основу опорезиве привремене разлике између књиговодствене вредности сталних средстава и њихове пореске основице		
Садашња књиговодствена вредност сталних средстава	397.316	174.035
Неотписана пореска вредност сталних средстава	281.378	75.722
Привремене пореске разлике	115.938	98.313
Пореска стопа	15%	15%
1. Одложене пореске обавезе	17.391	14.747
Одложена пореска средства по основу резервисања за отпремнине и јубиларне награде запосленима	2.945	2.985
Одложена пореска средства по основу обезвређења средстава	327	
Одложена пореска средства по основу обрачунатих а неплаћених јавних дажбина		
Одложена пореска средства по основу неискоришћених губитака		
2. Одложена пореска средства	3.272	2.985
Укупна одложене пореске обавезе (1-2)	14.119	11.762

Промена на одложеним пореским обавезама односе се на следеће:

	2017.	2016.
Стање на почетку периода	11.762	12.521
Повећање по основу утврђеног одложеног пореза	2.644	0
Смањење по основу утврђеног одложеног пореза	0	(248)
Остала повећања/(смањења)	(287)	(511)
Стање на крају периода	14.119	11.762

Одложено пореско средство се признаје до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет добити.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

4.16. Краткорочне финансијске обавезе

	2017.	2016.
Краткорочни кредити и зајмови од матичних и зависних правних лица		
Краткорочни кредити и зајмови од осталих повезаних лица		
Краткорочни кредити и зајмови у земљи	17.771	0
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		
Део дугорочних кредита и зајмова који доспева до једне године (Напомена 4.14.)	33.333	28.476
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године		
Обавезе по краткорочним хартијама од вредности		
Обавезе по основу осталих средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји		
Остале краткорочне финансијске обавезе	776	
Укупно	51.880	28.476

Усаглашавање обавеза са повериоцима по основу краткорочних финансијских обавеза врши се најмање једном годишње, достављањем у писменом облику података о стању обавеза на тај дан. Под датумом биланса извршено је усаглашавање краткорочних финансијских обавеза у износу од 51.880 хиљада динара, што представља 100% од укупно исказаног износа.

Кредитор	Рок отплате	Почетак отплате	Обезбеђење	Каматна а стопа	Валута	Износ у страној валути	Износ
1	2	3	4	5	6	7	8
Уникредит банка ад	25.12.2018	26.12.2017	Менице	2,5%	ЕУР	150	17.771
Краткорочни кредити и зајмови у земљи							17.771
Интеза банка а.д (Кредитна партија 53-420-1310064,7)	18.10.2018	01.04.2017.	Менице	5,10%	РСД		19.444
Интеза банка а.д (Кредитна партија 53-420-1310065,5)	18.10.2018	01.04.2017.	Менице	5,10%	РСД		13.889
Део дугорочних кредита и зајмова који доспева до једне године							33.333
Порез на имовину (Решење 435-1315/16-VIII од 30.01.2017. године)							547
Накнада за коришћење грађевинског земљишта (Решење 435-1315/16-VIII од 30.01.2017. године)							229
Остале краткорочне финансијске обавезе							776
УКУПНО КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ							51.880

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Промене краткорочних финансијских обавезе односе се на следеће:

	2017.	2016.
Стање на почетку периода	28.476	47.403
Новопримљени кредити и позајмице	18.771	28.505
Остала повећања	35.015	2.200
Отплате	30.382	47.432
Остала смањења	0	2.200
Стање на крају периода	51.880	28.476

Обавезе по основу кредита исказане на датум биланса састоје се од обавеза исказаних у следећим валутама:

Доспеће краткорочних кредита је следеће:

	2017.	2016.
До 1 месеца	3.406	181
Од 1 до 3 месеца	6.812	362
Од 3 до 12 месеци	41.662	27.933
Укупно	51.880	28.476

На основу одлуке Надзорног одбора број 12-9471 од 14.07.2016. године и Одлуке Градског већа број 023-17/16-V од 05.09.2016. године, Предузеће је потписало Уговор о револвинг кредиту са Директном банком а.д. Крагујевац број 12-15376 од 23.11.2016. године по кредитној партији 00-420-1100220.4. Кредит је одобрен у износу од 8.000 хиљада динара по уговореној годишњој каматној стопи од 6,90% на искоришћени износ кредита. Рок отплате кредита је 22.11.2017. године. Кредитна партија је затворена у новембру 2017. године.

По истеку наведених уговора о кредитима Предузеће је дана 26.12.2017. године закључило Уговор о краткорочном револвинг кредиту број Р 737/2017 динара са Уникредит банком а.д. Београд. Кредит је одобрен у износу од 200 хиљада ЕУР у динарској противвредности са роком враћања до 25.12.2018. године, по уговореној каматној стопи од 3М ЕУРИБОР + 2,50% на годишњем нивоу. По основу наведеног уговора, Предузеће је дана 28.12.2017. године повукло траншу кредита у износу од 150 хиљада ЕУР-а у динарској противвредности по средњем курсу евра на дан повлачења средстава. Стање кредитне задужености на дан 31.12.2017. године износи 17.771 хиљада динара и односи се на обавезе по основу повучених 150 хиљада ЕУР-а у динарској противвредности на дан 31.12.2017. године.

Део дугорочних кредита и зајмова који доспева до једне године у износу од 33.333 хиљаде динара односи се на:

- Уговор о кредиту број 12-13642 закључен дана 19.10.2016. године са Банком Интеза а.д. Београд (кредитна партија 53-420-13100064.7) у износу од 35.000 хиљада динара по уговореној годишњој каматној стопи од 5,10%. Рок отплате кредита је 18.10.2018. године. Средства кредита била су намењена за потребе измирења обавеза према Пореској управи, обавеза по основу заосталих зарада према запосленима и одржавања

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

текуће ликвидности. Стање кредитне задужености на дан 31.12.2017. године износи 19.444 хиљада динара и односи се на рате кредита које доспевају у 2018. години у месечним ануитетима у износу 1.944 хиљада динара

- Уговор о кредиту број 12-13641 закључен дана 19.10.2016. године са Банком Интеза а.д. Београд (кредитна партија 53-420-13100065.5) у износу од 25.000 хиљада динара по уговореној годишњој каматној стопи од 5,10%. Рок отплате кредита је 18.10.2018. године. Средства кредита била су намењена за потребе измирења обавеза према добављачима и финансијским институцијама. Стање кредитне задужености на дан 31.12.2017. године износи 13.889 хиљада динара и односи се на рате кредита које доспевају у 2018. години у месечним ануитетима у износу 1.388 хиљада динара.

Део дугорочних кредита и зајмова који доспева до једне године, односи се на обавезу по основу дугорочног кредита код Уникредит банке а.д. (Уговора о кредиту број Р 2233/12 од 15.10.2012. године који је био одобрен на период од 5 година и у износу од 9.895 хиљада динара индексирано у еврима по средњем курсу НБС на дан закључења уговора (88 хиљада ЕУР по уговореној годишњој каматној стопи од 5,21%), коју је Предузеће у потпуности измирило у октобру 2017. године.

Обавезе су усаглашене са кредитором.

Предузеће је краткорочне кредите исказало по средњем курсу НБС на дан биланса.

Курсне разлике исказане су у оквиру финансијских расхода и прихода.

Остале краткорочне финансијске обавезе у износу од 776 хиљада динара се односе на обавезе које доспевају у току 2018. године по Решењу Градске пореске управе града Крагујевца број 435-1315-16/VIII од 30.01.2017. године, по захтеву за одлагање плаћања дугованог пореза. Одлагање плаћања пореског дуга је на 24 месечне рате и не садржи камату за тај дуг, а камата ће бити отписана уколико се обавезе измире у року који је предвиђен овим Решењем.

Обавезе су усаглашене са Градског пореском управом града Крагујевца.

Процена руководства је да ће у наредном периоду бити у могућности да уредно отплати обавезе по основу кредита и Решења о плаћању дугованог пореза.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

4.17. Примљени аванси, депозити и кауције и обавезе из пословања

	2017.	2016.
Примљени аванси, депозити и кауције	1.186	1.048
Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи		
Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству		
Добављачи – остала повезана лица у земљи		
Добављачи – остала повезана лица у иностранству		
Добављачи у земљи	65.810	127.301
Добављачи у иностранству	0	30.189
Остале обавезе из пословања	4.275	5.941
Укупно	71.271	164.479

Примљени аванси у износу од 1.186 хиљада динара се односе на уплате корисника услуга за основне делатности Предузећа.

Структура најзначајних примљених аванса односи се на следеће кориснике услуга:

Назив	Стање на 31.12.2017.	Учешће у%
Дом ученика средњих школа	137	11,54
Физичка лица за корпе и превоз воде	132	11,13
Тора-пластик-инг	50	4,22
Беавес груп	50	4,22
Остала правна и физичка лица	817	68,89
Укупно	1.186	100

Усаглашавање обавеза са повериоцима по основу аванса врши се једном годишње са стањем на датум биланса, достављањем у писаном облику података о стању обавеза на тај дан. Под датумом биланса извршено је усаглашавање обавеза из пословања:

	Број ИОС-а	Учешће у %
Усаглашени ИОС-и	7	46,67
Неусаглашени ИОС-и	8	53,33
Укупно примљено ИОС-а	15	100

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.***(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)*

Структура најзначајних обавеза према добављачима у 2017. години, односи се на следећа правна лица:

Назив правног лица	2017.	Учешће у%
Кнез Петрол	12.489	18,98
Предузеће за путеве Крагујевац	9.651	14,66
Матица доо	3.710	5,64
ОБИ доо	2.564	3,90
Марко Транс Карго доо	2.285	3,47
Агроуниверзал доо	1.758	2,67
Кристал со доо	1.298	1,97
Електропривреда Србије	1.294	1,97
МС комерц доо	1.029	1,56
Остали добављачи	29.732	45,18
Укупно	65.810	100

Усаглашавање обавеза са повериоцима по основу обавеза из пословања врши се на захтев добављача у току пословне године, достављањем у писаном облику података о стању обавеза. Под датумом биланса извршено је усаглашавање обавеза из пословања:

	Број ИОС-а	Учешће у %
Усаглашени ИОС-и	84	83,17
Неусаглашени ИОС-и	17	16,83
Укупно примљено ИОС-а	101	100

Доспеће обавеза из пословања је следеће:

Назив	Преко годину дана	До годину дана	Укупно
Добављачи у земљи	3.819	48.837	52.656
Добављачи-обавезе за предујам	0	11.804	11.804
Добављачи у земљи-за нефактурисане обавезе	695	655	1.350
Укупно	4.514	61.296	65.810

Обавезе према добављачима за предујам у износу од 11.804 хиљада динара односе се на обавезе по Споразуму о уплати трошкова предујма за рад извршитеља број 12-5166 према ЈСП „Крагујевац“. Наведене обавезе су потпуности измирене у марту 2018. године.

Остале обавезе из пословања у износу од 4.275 хиљаде динара се односе на обавезе према извршитељима на основу закључака о извршењу.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

4.18. Остале краткорочне обавезе

	2017.	2016.
Обавезе из специфичних послова	3.101	4.026
Нето обавезе по основу зарада и накнада зарада	12.127	11.506
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	4.663	4.381
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	3.014	2.836
Обавезе за бруто накнаде зарада које се рефундирају	202	169
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	157	14.040
Обавезе по основу учешћа у добитку	0	0
Обавезе према запосленима по основу службеног путовања, смештаја, отпремнине и друго	662	2.782
Обавезе према огранима управљања	48	178
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	1.901	1.453
Остале обавезе	5.564	5.519
Укупно	31.439	46.890

Обавезе из специфичних послова у износу од 3.101 хиљаде динара односе се на обавезе према извршитељима за предмете у току.

Обавезе по основу зарада и накнада зарада у износу од 19.804 хиљаде динара и припадајући порези и доприноси по том основу, односе се на обрачунате, а неисплаћене зараде за децембар 2017. године. Обавезе по основу зарада и накнада зарада за децембар 2017. године измирене су у јануару 2018. године.

Обавезе за бруто накнаде зарада које се рефундирају у износу од 202 хиљаде динара односе се на обрачунате, а неисплаћене обавезе за боловања преко тридесет дана за децембар 2017. године. Обавезе по овом основу су исплаћене у фебруару 2018. године.

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања у износу од 157 хиљада динара односе се на доспеле, а неплаћене камате по основу:

- Кредита код Банке Интеза а.д. по основу дугорочних кредита у износу од 154 хиљаде динара. Камате по основу кредита су измирене 04.01.2018. године
- Камате за порез на имовину и градско грађевинско земљиште у износу од 3 хиљаде динара.

Обавезе по основу камата и трошкова су усаглашене на датум биланса по свим наведеним основама.

На основу Одлуке Надзорног одбора Предузећа о измени одлуке о расподели добити број 12-4137 од 05.04.2018. године, Закључка Градског већа број 023-81/18-V од 13.04.2018. године и Одлуке о давању сагласности Скупштине града број 023-84/18-I од 27.04.2018. године, остатак нераспоређене добити за 2016.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

године у износу од 29.282 хиљада динара евидентиран је на нераспоређени добитак ранијег периода, од чега ће износ 23.426 хиљаде динара бити усмерен на реализацију планираних инвестиционих улагања у 2018. години.

Обавезе према запосленима у износу од 662 хиљаде динара измирене су у 2018. години и односе се на:

Назив	Износ
Обавезе према запосленима за накнаду за трошкове превоза	503
Обавезе за превоз за раднике ангажоване на привременоповременим пословима	123
Обавезе према запосленима за накнаду трошкова на службеном путу	36
Укупно	662

Обавезе према огранима управљања у износу од 48 хиљада динара су измирене у јануару 2018. години.

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима у износу од 1.901 хиљада динара односе се на накнаде за децембар 2017. године и у потпуности су измирене у јануару 2018. године.

Остале обавезе у износу од 5.564 хиљада динара се односе на чланарине коморама.

4.19. Обавезе за порез на додату вредност, обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине и пасивна временска разграничења

	2017.	2016.
Обавезе за порез на додату вредност	2.323	3.225
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	2.486	43.973
Унапред обрачунати трошкови		
Унапред наплаћени приходи		
Разграничени зависни трошкови набавке		
Одложени приходи и примљене донације	270.400	299.883
Разграничени приходи по основу потраживања		
Остала пасивна временска разграничења	842	
Укупно	276.051	347.081

Обавезе за порез на додату вредност у износу од 2.323 хиљаде динара односе се на издате грађевинске ситуације у складу са Законом о порезу на додату вредност Републике Србије („Сл. гласник“ РС бр. 84/2004, 86/2004 - испр., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - усклађени дин. изн., 68/2014 - др. закон, 142/2014, 5/2015 - усклађени дин. изн. и 83/2015, 108/2016), код којих се промет сматра извршеним даном овере изведених радова од стране надзорног органа. Обавезе за порез на додату вредност су исказане у пореској пријави ПП ПДВ за јануар 2018. године.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине износу од 2.486 хиљаде динара, односе се на:

- Обавезе у износу од 83 хиљаде динара односе се на порез на имовину, накнаду за градско грађевинско земљиште, накнаду за заштиту и унапређење животне средине. У 2017. Години, Градска пореска управа града Крагујевца је издала Решење број 435-1315/16-VIII од 30.01.2017. године, по захтеву за одлагање плаћања дугованог пореза. Одлагање плаћања пореског дуга је на 24 месечне рате и не садржи камату за тај дуг, а камата ће бити отписана уколико се обавезе измире у року који је предвиђен овим Решењем
- Обавезу за привремено умањење личних доходака по Одлуци Владе у износу од 960 хиљада динара која је измирена у јануару 2018. године
- Обавезе за порезе и доприносе за привремено повремене послове у износу од 1.384 хиљада динара који је измирен у јануару 2018. године
- Остале обавезе на порез у износу од 59 хиљада динара који је измирен у јануару 2018. године

Одложени приходи и примљене донације у износу од 270.400 хиљада динара односе се на обавезе по основу примљених субвенција и условљених донација и то:

Донација Чешке владе (Монтажни контејнери за депонију)	552
Донација града за инвестиције - Азил зоохигијена	7.277
Донација ГУ града Крагујевца по Решењу Градског већа број 023-223/17-V од 14.11.2017. године	590
Субвенције ГУ града Крагујевца по Уговору број са ЕБРД за пластичне канте (Напомена 4.7.)	2.301
Субвенције ГУ града Крагујевца по Уговору број са ЕБРД за металне контејнере (Напомена 4.7.)	5.370
Субвенције ГУ града Крагујевца по Уговору број са ЕБРД за камионе смећаре (Напомена 4.7.)	188.902
Донација за изградњу рециклажног центра-објекат (Решење о распореду средстава буџета Републике Србије број 401-00-454/2016-15 од 27.12.2016. године и Програм Градског већа број 400-327/17-V од 16.03.2017. године о расподели средстава за субвенције	48.708
Донација за изградњу рециклажног центра-приступна саобраћајница и плато (Програм Градског већа број 400-327/17-V од 16.03.2017. године о расподели средстава за субвенције	16.700
Укупно	270.400

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Остала пасивна временска разграничења у износу 842 хиљаде динара односе на условно отписану камату по Решењу Градске пореске управе града Крагујевца број 435-1315/16-VIII од 30.01.2017. године. Уколико Предузеће редовно измирује доспеле рате дугованог пореза који је одложен, укључујући и текуће обавезе у складу са Законом, отписује му се камата на дуг која се односи на дуговани порез плаћен у том периоду, до измирења тог дуга у потпуности. Процена руководства је да ће у наредном периоду бити у могућности да уредно отплати обавезе по основу Решења о плаћању дугованог пореза.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

5. БИЛАНС УСПЕХА

5.1. Пословни приходи

	2017.	2016.
Приходи од продаје робе	10.541	11.575
Приходи од продаје производа и услуга	697.950	683.075
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	82.175	18.907
Други пословни приходи	0	0
Укупно	790.666	713.557

а) Приходи од продаје робе, производа и услуга

	2017.	2016.
Приходе од продаје робе, производа и услуга на домаћем тржишту	708.491	694.650
Приходе од продаје робе, производа и услуга на иностраном тржишту		
Укупно	708.491	694.650

Приходи од продаје робе у износу од 10.541 хиљада динара су приходи који су остварени од продаје робе на домаћем тржишту и односе се на:

Назив	2017.	2016.
Приходи од продаје робе - канте и контејнери	1.276	2.513
Приходи од продаје робе - секундарне сировине	8.702	8.537
Приходи од продаје робе - бифе	563	525
Укупно	10.541	11.575

Приходи од продаје услуга у износу од 697.950 хиљада динара односе се на приходе од основне и помоћних делатности Предузећа и исти се односе на:

Назив	2017.	2016.
Приходи од продатих услуга - привреда	150.211	146.322
Приходи од продатих услуга - грађани	210.640	209.100
Приходи од продатих услуга - предузетници	31.373	31.868
Приходи од продатих услуга - сеоска насеља	12.888	12.899
Приходи од услуга - зоохигијена	6.423	5.646
Приходи од услуга - јавна хигијена и кишна канализација	62.632	63.099
Приходи од одржавања услуга улица и тротоара	148.650	162.296
Приходи од зимског одржавања локалних путева	47.893	46.085
Приходи од одржавања градских улица-сигнализација	21.629	0
Приходи од димничарских услуга	2.145	2.054
Остали приходи	3.466	3.706
Укупно	697.950	683.075

*(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)***б) Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.**

	2017.	2016.
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	0	15.475
Приходи по основу условљених донација	82.175	3.432
Укупно	82.175	18.907

Приходе од условљених донација за 2017. годину чине:

Вага на депонији	30
Камион смећар-донација из Француске	5
Азил и прихватилиште за псе зоохигијена	416
Камиони ЕБРД	8.897
Канте ЕБРД	5.830
Контејнери ЕБРД	66.997
Укупно	82.175

5.2. Пословни расходи

	2017.	2016.
Набавна вредност продате робе	3.938	4.784
Приходи од активирања учинака и робе	(15.303)	(12.217)
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		
Трошкови материјала	198.899	127.067
Трошкови горива и енергије	61.274	56.050
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	324.440	303.640
Трошкови производних услуга	30.989	46.404
Трошкови амортизације	19.177	12.294
Трошкови дугорочних резервисања	37.392	57.904
Нематеријални трошкови	20.756	16.724
Укупно	681.562	612.650

а) Набавна вредност продате робе

	2017.	2016.
Набавна вредност (канте и контејнери)	1.205	2.200
Набавна вредност (секундарне сировине)	2.262	2.131
Набавна вредност (роба у бифеу)	471	453
Укупно	3.938	4.784

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

б) Приходи од активирања учинака и робе

	2017.	2016.
Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе	15.303	12.217
Укупно	15.303	12.217

Приходи од активирања учинака и робе у износу од 15.303 хиљада динара се односе на изградњу приступног пута рециклажног центра у износу од 3.477 хиљаде динара (у 2016. години износи 9.923 хиљада динара) и платоа рециклажног центра у износу од 11.826 хиљада динара (у 2016. години износи 2.294 хиљаде динара).

в) Трошкови материјала и трошкови горива и енергије

	2017.	2016.
Трошкови материјала за израду	94.360	93.820
Трошкови осталог материјала (режијског)	6.512	5.016
Трошкови горива и енергије	61.274	56.050
Трошкови резервних делова	19.239	19.012
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	78.788	9.219
Укупно	260.173	183.117

г) Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

	2017.	2016.
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	213.386	204.133
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	36.843	36.597
Трошкови накнада по уговору о делу	492	545
Трошкови накнада по ауторским уговорима	0	15
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	35.661	20.403
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	0	0
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	911	829
Остали личне расходи и накнаде	37.147	41.118
Укупно	324.440	303.640

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Трошкови осталих личних расхода и накнада у износу од 37.147 хиљада динара односе се на:

➤ Солидарну помоћ запосленима	663 хиљаде динара
➤ Дневнице за службена путовања	122 хиљаде динара
➤ Накнаде за превоз запослених	10.260 хиљада динара
➤ Накнаде за помоћ запосленима	68 хиљада динара
➤ Трошкови отпремнина	13.216 хиљада динара
➤ Трошкови јубиларних награда	1.586 хиљада динара
➤ Умањење личних доходака по одлуци Владе	11.232 хиљада динара

д) Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга односе се на:

	2017.	2016.
Трошкове услуга на изради учинака	1.849	19.025
Трошкове транспортних услуга	5.319	5.733
Трошкове услуга одржавања	14.615	14.661
Трошкове закупнина	6.361	4.724
Трошкове сајмова	0	34
Трошкове рекламе и пропаганде	50	61
Трошкове истраживања	0	0
Трошкове развоја који се не капитализују	0	0
Трошкове осталих услуга	2.795	2.166
Укупно	30.989	46.404

Трошкови осталих услуга у износу од 2.795 хиљаде динара односе се на:

➤ Трошкови заштите на раду	40 хиљада динара
➤ Трошкови израде елабората	846 хиљада динара
➤ Остали трошкови одржавања и комуналних услуга	1.909 хиљада динара

ђ) Трошкови амортизације и дугорочних резервисања

	2017.	2016.
Трошкови амортизације (Напомена 4.1.,4.2. и 4.3.)	19.177	12.294
Трошкови резервисања за гарантни рок		
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених (Напомена 4.13.)	1.905	2.509
Остала дугорочна резервисања (Напомена 4.13.)	35.487	55.395
Укупно	56.569	70.198

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац

Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

е) Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови односе се на:

	2017.	2016.
Трошкове непроизводних услуга	7.983	3.022
Трошкове репрезентације	199	290
Трошкове премија осигурања	1.563	1.414
Трошкове платног промета	963	948
Трошкове чланарина	319	947
Трошкове пореза	695	892
Трошкове доприноса	0	0
Остали нематеријални трошкови	9.034	9.211
Укупно	20.756	16.724

Остали нематеријални трошкови у износу од 9.034 хиљаде динара односе се на:

- Трошкове накнада за услуге СОН-а 7.817 хиљада динара
- Трошкове регистрације моторних возила 424 хиљаде динара
- Трошкове републичких административних такси 283 хиљаде динара
- Трошкови огласа 162 хиљаде динара
- Остале непоменуте нематеријалне трошкове 348 хиљада динара

5.3. Финансијски приходи

	2017.	2016.
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		
Финансијски приходи од осталих повезаних лица		
Приходи од камата (од трећих лица)	12.273	15.958
Позитивне курсне разлике (према трећим лицима)	24	2
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	2.417	0
Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата		
Остали финансијски приходи	2	0
Укупно	14.716	15.960

Приходи од камата у износу од 12.273 хиљада динара обухватају обрачунате камате правним и физичким лицима за неблаговремено плаћање обавеза по издатим месечним рачунима, обрачунате камате правним лицима по судским пресудама и камате које је служба СОН-а наплатила и пренела на пословни рачун Предузећа.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима) и позитивне курсне разлике (према трећим лицима) у укупном износу 2.441 хиљаде динара су евидентирани услед курсних разлика које су настале по основу плаћања обавеза према иностраним добављачима и добављачима по основу Уговора са ЕБРД, као и плаћања обавеза по основу кредита са валутном клаузулом.

5.4. Финансијски расходи

	2017.	2016.
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима		
Расходи камата (према трећим лицима)	26.444	22.275
Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	157	30
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	6.105	28
Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата		
Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног добитка		
Остали финансијски расходи	62	313
Укупно	32.768	22.646

Расходи камата према трећим лицима у износу од 26.444 хиљада динара односе се на:

- Расходе камата из дужничко поверилачких односа 2.402 хиљаде динара
- Расходе камата по кредитима пословних банака 2.689 хиљаде динара
- Расходе камата за неблаговремено плаћање јавних прихода 21.353 хиљада динара

У складу са чланом 78. Правилника о контном оквиру („Службени гласник РС“ број 95), Предузеће је износ разграничених нето ефеката обрачунате уговорене валутне клаузуле у износу од 6.105 хиљада динара и разграничених нето ефеката обрачунатих курсних разлика у износу од 157 хиљада динара пренело на терет финансијских расхода приликом састављања финансијских извештаја за 2017. годину.

Остали финансијски расходи у износу од 62 хиљаде динара се односе на трошкове обраде кредита код пословних банака.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

5.5. Остали приходи и приходи од усклађивања вредности имовине

	2017.	2016.
Остали приходи	16.556	17.443
Приходи од усклађивања вредности имовине	22.349	16.405
Укупно	38.905	33.848

Остали приходи односе се на:

	2017.	2016.
Добитке од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	3.222	1.509
Добитке од продаје биолошких средстава		
Добитке од продаје учешћа и хартија од вредности		
Добитке од продаје материјала	293	95
Вишкове	6.425	
Наплаћена отписана потраживања		
Приходе по основу ефеката уговорене заштите од ризика који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног резултата (Напомена 4.4.)	1	2
Приходе од смањења обавеза	0	2.527
Приходе од укидања дугорочних и краткорочних резервисања	675	
Приходи од усклађивања вредности залиха (Напомена 4.5.)	10	674
Остале непоменуте приходе	5.930	12.636
Укупно	16.556	17.443

Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у износу од 3.222 хиљаде динара се односе на продају расходованих основних средстава:

- Контејнери и разно гвожђе (Извештај комисије за попис 12-2657 од 28.02.2017. године, 12-4520 од 05.04.2017. године, 10-12654 од 13.10.2017. године, 12-14605 од 27.11.2017. године, Одлука Надзорног одбора број 12-4340 од 03.04.2017. године, 12-12741 и 12-12742 од 16.10.2017. године, 12-14882 и 12-14883 од 30.11.2017. године.) 1.385 хиљада динара
- Универзални стуг МВЕ 280М ФЕМ БУДПЕСТ (Извештај комисије за попис 12-2657 од 28.02.2017. године, Одлука Надзорног одбора број 12-2862 и 12-2863 од 03.03.2017. године, 12-4340 од 03.04.2017. године) 222 хиљаде динара
- Бубањ смећара (Извештај комисије за попис 12-14605 од 27.11.2017. године, Одлука Надзорног одбора број 12-14882 и 12-14883 од 30.11.2017. године) 30 хиљада динара
- Трактор гусеничар Г-90 (Извештај комисије за попис 12-14605 од 27.11.2017. године, Одлука Надзорног одбора број 12-14882 и 12-14883 од 30.11.2017. године) 360 хиљада динара

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- Две цистерне (Извештај комисије за попис 12-14605 од 27.11.2017. године, Одлука Надзорног одбора број 12-14882 и 12-14883 од 30.11.2017. године) 280 хиљада динара
- Основна средства (Одлука о усвајању Извештаја о редовном годишњем попису број 12-1006 од 26.01.2017. године) 945 хиљада динара

На основу Извештаја комисије за попис 12-14605 од 27.11.2017. године и Одлука Надзорног одбора број 12-14882 и 12-14883 од 30.11.2017. године, добитак од продаје материјала, резервних делова и алата и ситног инвентара износи 293 хиљаде динара.

Предузеће је на основу Записника о попису комисије број 12-15370 од 12.12.2017. године, проценило вишак материјала у износу 6.425 хиљада динара како би усагласило стварно и књиговодствено стање основног и помоћног материјала који се троши приликом пружања услуга одржавања улица и путева.

Остали непоменути приходи у износу од 5.930 хиљада динара односе се на:

- Приходе по основу наплате пенала, казни, штета и сл. од других правних лица 594 хиљаде динара
- Приходе по основу наплаћених судских такси 20 хиљада динара
- Приходе од управљања амбалажним отпадом 1.271 хиљада динара
- Приходе од наплаћених извршитеља (СОН) 169 хиљада динара
- Остали непоменути приходи 3.876 хиљаде динара

Приходи од усклађивања вредности имовине односе се на:

	2017.	2016.
Приходе од усклађивања вредности биолошких средстава		
Приходе од усклађивања вредности нематеријалне имовине		
Приходе од усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме		
Приходе од усклађивања вредности дугорочних финансијских пласмана и хартија од вредности расположивих за продају		
Приходе од усклађивања вредности залиха		
Приходе од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	22.349	16.405
Приходе од усклађивања вредности остале имовине		
Укупно	22.349	16.405

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Приходи од усклађивања вредности се односе на:

➤ Наплаћена потраживања од купаца у земљи-предузетници која су у претходном периоду била исправљена (Напомена 4.6.)	15.601 хиљада динара
➤ Наплаћена потраживања од купаца у земљи-привреда која су у претходном периоду била исправљена (Напомена 4.6.)	1.086 хиљада динара
➤ Наплаћена потраживања од купаца у земљи-предузећа у реструктурирању који су у претходном периоду била исправљена (Напомена 4.6.)	4.817 хиљаде динара
➤ Део наплаћених потраживања од ФК „Раднички“ (Уговор о позајмици бр. 442 од 24.01.2011. године) која су у претходном периоду била исправљена (Напомена 4.8.)	422 хиљада динара
➤ Део наплаћених потраживања од ОК „Раднички“ (Уговор о позајмици бр. 9426 од 22.10.2010. године) која су у претходном периоду била исправљена (Напомена 4.8.)	422 хиљада динара
➤ Наплаћена потраживања од грађана за канте, која су у претходном периоду била исправљена (Одлука о усвајању Извештаја о редовном годишњем попису број 12-1006 од 26.01.2017. године)	1 хиљада динара

5.6. Остали расходи и расходи од усклађивања вредности имовине која се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха

	2017.	2016.
Остали расходи	10.427	23.473
Расходи по основу обезвређења имовине која се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха	60.536	35.836
Укупно	70.963	59.309

Остали расходи односе се на:

	2017.	2016.
Губитке по основу расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	1.777	1.197
Губитке од продаје материјала	0	59
Мањкове	96	15
Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе	557	0
Расходе по основу директних отписа потраживања	3.774	537
Остале непоменуте расходе	4.223	21.664
Обезвређење некретнина, постројења и опреме		
Обезвређење некретнина, постројења и опреме		1
Укупно	10.427	23.473

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Губици по основу расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у износу од 1.777 хиљада динара односе се на:

- Раходована основна средства по редовном попису на 31.12.2017. године 1.356 хиљада динара
- Расходоване основна средства по ванредним пописима у току 2017. године 212 хиљада динара
- Расходована нематеријална имовина (Извештај о попису нематеријалне имовине број 12-13634 од 06.11.2017. године) 209 хиљада динара

Мањкови у износу од 96 хиљада динара утврђени су редовним годишњим пописом на 31.12.2017. године.

Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе у износу од 557 хиљада динара, односи се на:

- По редовном годишњем попису 177 хиљада динара
- По ванредним месечним пописима секундарних сирова 380 хиљада динара

Расходе по основу директних отписа потраживања у износу од 3.774 хиљаде динара на основу Одлуке о усвајању Извештаја о редовном годишњем попису на дан 31.12.2017. године, број 12-1006 од 26.01.2017. године у износу од 81 хиљада динара и отписана потраживања од купаца - извршних дужника за које је Привредни суд у Крагујевцу донео Решења о обустави поступка извршења у износу од 3.693 хиљаде динара.

Остали непоменути расходи у износу од 4.223 хиљаде динара се односе на:

- Трошкови утужења и предујмова 2.020 хиљаде динара
- Трошкови спорова 186 хиљада динара
- Казне за саобраћајне прекршаје 1 хиљаде динара
- Накнаде штете другим лицима 30 хиљада динара
- Издаци за спортске активности 7 хиљада динара
- Остали непоменути расходи 1.979 хиљада динара

Исправка вредности потраживања од купаца за извршене услуге, на основу Одлуке Надзорног одбора број 12-4141 од 05.04.2018. године и изменом број 12-5588 од 09.05.2018. године, у укупном износу од 60.526 хиљада динара (Напомена 4.6.), извршене су за следеће категорије потраживања:

Исправка вредности купци у земљи - грађани	26.605 хиљада динара
Исправка вредности купци у земљи - становници сеоских насеља	5.475 хиљада динара
Исправка вредности купци у земљи- предузећа у стечају	4.465 хиљаде динара
Исправка вредности купци у земљи- предузетници брисани из регистра АПР-а	23.981 хиљаде динара

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Обезвређење потраживања од запослених за станове у износу од 10 хиљада динара извршено је на основу Одлуке о усвајању Извештаја о редовном годишњем попису на дан 31.12.2017. године, број 12-1006 од 26.01.2018. године.

5.7. Нето губитак пословања који се обуставља, расходи по основу промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода

	2017.	2016.
Губитак пословања који се обуставља		
Расходи по основу ефеката промене рачуноводствених политика		
Расходи по основу грешака из ранијих периода које нису материјално значајне	(318)	(1.178)
Приходи по основу грешака из ранијих периода које нису материјално значајне	953	
Укупно	635	(1.178)

На основу Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа и у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешака, материјално безначајне грешке признају се као расход текућег периода, применом стопе од 5% на пословне приходе.

5.8. Одложени и текући порез на добит

	2017.	2016.
Порески расход периода	0	0
Порез на добит за годину	14.269	15.084
Корекције претходних година		
Укупно порески расход периода	14.269	15.084
Одложени порез	2.684	(683)
Одложени порески приходи	0	(683)
Одложени порески расходи	2.684	0
Укупно одложени порез	2.684	(683)
Укупно порез на добитак	16.953	14.401

Текући порез на добит се обрачунава у складу са пореским прописима у Републици Србији. Основица пореза на добит се коригује по основу права на умањење пореске основице по основу раније исказаних пореских губитака.

Одложени порез се обрачунава и евидентира на привремене разлике између пореске основе средстава и обавеза и њихових износа исказаних у финансијским извештајима.

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.**

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Текући и одложени порези признају се као порески приходи и расходи у износу од 16.953 хиљада динара и укључени су у нето добит периода.

Усаглашавање укупног износа пореза на добит исказаног у билансу успеха и производа губитка пре опорезивања и прописане пореске стопе:

	2017.	2016.
Добитак пре опорезивања	59.630	67.582
Порез на добитак обрачунат по стопи од 15%	8.945	10.137
Порески ефекти расхода и прихода који се не признају у пореском билансу, нето	5.324	10.888
Ефекти искоришћеног износа губитка из пореског биланса претходног периода		(5.941)
Призната одложена пореска средства у текућем периоду		(435)
Смањење одложених пореских средстава у текућем периоду	41	-
Признате одложене пореске обавезе у текућем периоду	2.644	-
Смањење одложених пореских обавеза у текућем периоду		(248)
Одложени порески приходи по основу процене основних средстава		-
Корекција почетног стања		-
Остало	(1)	-
Укупан порески расход/(приход) исказан у билансу успеха	16.953	14.401
Ефективна пореска стопа	28,43%	21,31%

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

6. ПОТЕНЦИЈАЛНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

а) Потенцијална средства

Предузеће је до датума биланса иницирало судске спорове ради наплате својих потраживања и то: извршних поступака покренутих према правним лицима и предузетницима који се воде пред јавним извршитељима, извршних поступака покренутих према физичким лицима на сеоском подручју који се воде пред јавним извршитељима, извршних поступака покренутих према правним лицима и предузетницима који се воде пред привредним судом, извршних поступака покренутих према правним лицима и предузетницима који се воде пред основним судом. Потенцијална средства која могу проистећи из ових судских спорова износе 22.178.062,00 динара. Предузеће не може са великом извесношћу да процени да ће се ова потенцијална средства стварно и наплатити.

б) Потенцијалне обавезе

Предузеће у току редовног пословања није дало гаранције трећим лицима из којих могу проистећи потенцијалне финансијске обавезе.

Против Предузећа су до датума биланса повериоци иницирали судске спорове ради наплате њихових потраживања. Потенцијалне обавезе које могу проистећи из ових судских спорова износе 4.741.108,18 динара.

Приликом резервисања узети су у обзир судски поступци пред судом у којима је предузеће тужено, и то:

- Судски поступци пред основним судом у којима је Предузеће тужено (радни спорови, накнада за експроприсано земљиште, накнада материјалне и нематеријалне штете, стицање без основа...) у износу од 83.914.052,00 динара
- Судски поступци пред привредним судом у којима је Предузеће тужено (резервисана средства се односе на трошкове поступка и накнаде на име кашњења у испуњавању обавезе, обзиром да су потраживања на име главног дуга већ укалкулисана у оквиру обавеза Предузећа према добављачима) у износу од 4.741.108,18 динара

Наведени судски поступци чине укупна резервисања од у износу од 88.655.160,81 динара по Одлуци Надзорног одбора број 12-4139 од 05.04.2018. године.

Предузеће је извршило процену очекиване вредности ових обавеза и формирало резервисања за трошкове судских спорова ("Службени гласник РС" бр. 35/2014).

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

7. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, финансијском ризику (девизном и каматном), кредитном ризику и ризику ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају умањењем изложености Предузећа овим ризицима.

Предузеће не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

7.1. Фактори финансијског ризика

Финансијски ризици су дефинисани као нестабилност приноса која доводи до неочекиваног губитка. Висина те нестабилности приноса је условљена утицајем променљивих величина, које се називају фактори ризика. Фактори ризика се могу груписати у неколико категорија, од којих су најважнији тржишни ризик, кредитни ризик и ризик ликвидности.

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји организовано тржиште финансијских инструмената, Предузеће није у могућности да користи финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика. Целокупан програм управљања ризиком Предузећа је усмерен на непредвидивост финансијских тржишта, па стога Предузеће настоји да сведе на минимум потенцијалне негативне утицаје на своје финансијско пословање.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

7.2. Категорије финансијских инструмената

	2017.	2016.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	293	322
Потраживања од продаје	675.585	615.215
Потраживања за новчане донације	0	249.557
Потраживања од СОН	305	333
Краткорочни финансијски пласмани	598	10.074
Готовина и готовински еквиваленти	22.240	48.567
	699.021	924.068
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	0	33.333
Остале дугорочне обавезе - репрограм пореског дуга	73	6.424
Краткорочни кредити	51.104	28.476
Обавезе према добављачима	65.810	157.490
Обавезе за камате	157	14.040
Остале краткорочне обавезе - репрограм пореског дуга	776	25.696
	117.920	265.459
Нето финансијска средства / (обавезе)	581.101	658.609

7.3. Тржишни ризик

Тржишни ризик представља ризик промене тржишних цена, које доводе до снижења вредности поједине финансијске имовине. Постоје четири главна облика тржишног ризика: ризик промене девизног курса, ризик каматне стопе, ризик цене сопственог капитала и ризик промена цена робе. Циљ Предузећа у погледу управљања тржишним ризицима је да контролише изложеност наведеним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља.

7.3.1. Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику који проистиче из пословања са страним валутама, у првом реду са евром. Девизни ризик се односи на девизна потраживања, краткорочне финансијске пласмане, готовину и готовинске еквиваленте и девизне обавезе.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Предузећа у страним валутама на дан извештавања је следећа:

	Имовина		Обавезе	
	2017.	2016.	2017.	2016.
ЕУР	0	0	17.051	31.169
	0	0	17.051	31.169

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

7.3.2. Каматни ризик

Предузеће је изложено каматном ризику промене каматних стопана пласманима и обавезама код којих су каматне стопе варијабилне. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Предузеће нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај.

Структура пласмана и обавеза на дан 31. децембра 2017. и 2016. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

	2017.	2016.
Финансијска средства		
Некаматносна	699.021	924.068
Каматносна (фиксна каматна стопа)	/	/
Каматносна (варијабилна каматна стопа)	/	/
Укупно	699.021	924.068
Финансијске обавезе		
Некаматносна	65.967	171.530
Каматносна (фиксна каматна стопа)	51.953	93.929
Каматносна (варијабилна каматна стопа)	/	/
Укупно	117.920	265.459

7.3.3. Ризик капитала

Ризик капитала се везује за нестабилност цена акција. Предузеће има могућност да управља ризиком капитала путем оптимизације односа дуга и капитала. Анализа капитала врши се израчунавањем показатеља задужености, односно односа нето задужености и укупног капитала.

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2017. и 2016. године су били следећи:

РИЗИК КАПИТАЛА	2017.	2016.
1.1. Обавезе (дугорочне и краткорочне)	430.714	640.179
1.2. Готовина и готовински еквиваленти	22.240	48.567
1) Нето задуженост	408.474	591.612
2) Капитал	453.564	410.231
Показатељ задужености (1/2)	90,06%	144,21%

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

7.3.4. Ризик промена цена производа

Ризик промена цена производа условљен је највише макроекономским факторима, а делом и факторима унутар процеса производње. Предузеће управља ризиком промена цена производа оптимизирајући своју политику цена кроз смањење трошкова.

7.4. Кредитни ризик

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Предузећа. Кредитни ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане, потраживања и дате гаранције и јемства трећим лицима.

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Предузеће је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Предузећа. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, Предузеће примењује механизме предвиђене пословном политиком.

Изложеност Предузећа кредитном ризику ограничена је углавном на потраживања од купаца на дан биланса. Номинални износ потраживања од купаца, пре извршене исправке вредности, састоје се од великог броја потраживања, од којих највећи део чине потраживања од купаца. Информације у вези са изложеношћу кредитном ризику по основу потраживања од купаца презентоване су у Напомени 4.6.

7.5. Ризик ликвидности

Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући довољан износ новчаних средстава и других готовинских еквивалената. Праћењем новчаних токова кроз евидентирање доспећа финансијских средстава и обавеза Предузеће обезбеђује, у могућој мери, испуњавање својих обавеза.

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.**

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Финансијска средства на дан 31. децембар 2017. године у целини су краткорочна.

Рочност доспећа финансијских обавеза Предузећа дата је у следећој табели:

2017. година	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	Укупно
Обавезе из пословања	65.810	-	-	65.810
Крат. финан. обавезе	51.104	-	-	51.104
Остале крат. обавезе	933	-	-	933
Дугорочни кредити	-	-	-	-
Остале дугорочне обавезе	-	73	-	73
	117.847	73	-	117.920
2016. година	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	Укупно
Обавезе из пословања	157.490	-	-	157.490
Крат. финан. обавезе	28.476	-	-	28.476
Остале крат. обавезе	39.736	-	-	39.736
Дугорочни кредити	-	33.333	-	33.333
Остале дугорочне обавезе	-	6.424	-	6.424
	225.702	39.757	0	265.459

Приказани износи засновани су на недисконтованим новчаним токовима на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити обавезно да такве обавезе намири (актуелни ануитетни план).

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

ИНДИКАТОРИ ОПШТЕ ЛИКВИДНОСТИ	2017.	2016.
ОБРТНА ИМОВИНА / КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0,88	1,15
ИНДИКАТОРИ УБРЗАНЕ ЛИКВИДНОСТИ		
ОБРТНА ИМОВИНА БЕЗ ЗАЛИХА / КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0,81	1,05
ИНДИКАТОРИ ТРЕНУТНЕ ЛИКВИДНОСТИ		
ГОТОВИНА И ГОТ. ЕКВИВАЛЕНТИ / КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0,05	0,08

7.5. Фер вредност

Руководство Предузећа сматра да је фер вредности финансијских инструмената једнака њиховој књиговодствена вредности, као што следи:

	2017.	2016.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	293	322
Потраживања од продаје	306.466	285.118
Потраживања за новчане донације	0	249.557
Потраживања од СОН	305	333
Краткорочни финансијски пласмани	159	8.760
Готовина и готовински еквиваленти	22.240	48.567
	329.463	592.657
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	0	33.333
Остале дугорочне обавезе - репрограм пореског дуга	73	6.424
Краткорочни кредити	51.104	28.476
Обавезе према добављачима	65.810	157.490
Обавезе за камате	157	14.040
Остале краткорочне обавезе - репрограм пореског дуга	776	25.696
	117.920	265.459
Нето финансијска средства / (обавезе)	211.543	327.198

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

8. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Оснивач Предузећа је град Крагујевац. На основу Међународног рачуноводственог стандарда 24 - Обелодањивање повезаних страна, скреће се пажња о постојању повезаних страна, трансакција и неизмирених салда, која могу имати утицаја на финансијске позиције и резултате пословања.

У вези са испуњењем обавеза обелодањивања повезаних страна и трансакција са њима, извршена је идентификација повезаних страна и то јавних комуналних предузећа, јавних предузећа и установа које имају истог оснивача и власника капитала - град Крагујевац:

Назив	ПИБ
Град Крагујевац	101982436
Јавна комунална предузећа	
Водовод и канализација	101039041
Градска Гробља	101508729
Зеленило	101577619
Нискоградња	101577434
Паркинг сервис	102967712
Градске тржнице	101578505
Јавна предузећа	
Дирекција за урбанизам	101577522
Предузеће за изградњу града Крагујевца	103810162
Градска стамбена агенција	101578247
Јавно стамбено предузеће Крагујевац	101578327
Привредна друштва	
„Бизнис иновациони центар“ доо	105683003
ДОО за туризам, угоститељство и сајамске манифестације	103822112
„Шумадија сајам“	
„Центар за стрна жита“ доо	104656110
„Центар за пољопривреду и рурални развој“ доо	109426570
Радио телевизија Крагујевац	101578513
Спортско друштво „Мушки одбојкашки клуб Раднички“ доо	101319151
Спортско друштво ФК „Радинчки 1923“ доо	101509457
Градска агенција за саобраћај доо, Крагујевац	104161989
Установе	
Установа за децу „Нада Наумовић“	100562494
Предшолска установа „Ђурђевдан“	100010513
Спомен парк „Крагујевачки октобар“	101578765
Завод за заштиту споменика културе Крагујевац	101040785
Музички центар Крагујевац	106882930
Историјски архив Шумадије	100561916
Дом омладине „Крагујевац“	101042230
Књажевско српски театар	100562630
Културно уметничко друштво „Абрашевић“	104726202

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац**Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.**

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

Народна библиотека „Вук Караџић“	100563770
Народни музеј Крагујевац	101577897
Позориште за децу Крагујевац	107801168
Центар за стр.усаврш.запос.у образовању	107183610
Спортски рекреативни центар „Младост“	101573427
Спортски центар „Парк“	107404082

Јавне службе

Градска туристичка организација „Крагујевац“	104218074
--	-----------

Установе социјалне заштите

Центар за социјални рад „Солидарност“	101459318
Центар за развој услуга соц.заштите „Књегиња Љубица“	107217778

Трансакције са наведеним лицима се односе на следеће

а) Потраживања од повезаних лица

Потраживања од повезаних лица проистичу продајом робе и вршењем редовних и ванредних услуга из основне делатности Предузећа. Роба и услуге са повезаним лицима се продају по истим условима као да се ради о неповезаним лицима.

Потраживања од повезаних лица	2017.	2016.
Потраживања од продаје робе и услуга	74.558	70.644
Укупно	74.558	70.644

Структура најзначајнијих потраживања односи се на следећа правна лица:

Назив повезаног лица	2017.	Учешће у %
Град Крагујевац	71.568	95,99
ЈКП „Зеленило“	604	0,81
Установа за децу „Нада Наумовић“	482	0,65
Књажевско српски театар	373	0,50
Радио телевизија Крагујевац	303	0,41
Предузеће за изградњу града Крагујевца	275	0,37
Остала потраживања	953	1,27
Укупно	74.558	100

Предузеће је у току 2017. године пружио услуге повезаним лицима у укупном износу од 304.276 хиљада динара (износ обухвата ПДВ).

Јавно комунално предузеће „Чистоћа“ Крагујевац

Напомене уз финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2017.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

б) Обавезе према повезаним лицима

Обавезе према повезаним лицима	2017.	2016.
Обавезе настале из пословних активности	1.810	10.264
Укупно	1.810	10.264

Структура обавеза према повезаним лицима се односи на следеће:

Назив повезаног лица	2017.	Учешће у %
Јавно стамбено предузеће „Крагујевац“	1.061	58,62
ЈКП „Водовод и канализација“	407	22,49
Спортски центар „Младост“	133	7,35
Дирекција за урбанизам	118	6,52
Остале обавезе	91	5,02
Укупно	1.810	100

Предузеће је у току 2017. године набавило добра и услуге од повезаних лица у укупном износу од 20.973 хиљада динара (износ обухвата ПДВ).

в) Краткорочни кредити и пласмани повезаним лицима

Краткорочни кредити и пласмани повезаним лицима	2017.	2016.
На почетку периода	8.060	7.696
Кредити и пласмани одобрени у току године	0	7.000
Отплате у току године	8.212	7.364
Остала повећања-обрачун камате	152	728
Остала смањења	0	0
На крају периода	0	8.060

Краткорочни кредити и пласмани дати повезаним лицима се односе на:

Назив	2017.	2016.
„Шумадија сајам“ д.о.о. Крагујевац-Уговор о позајмици бр. 12-1931 од 11.02.2014. године; Уговор о репрограму дуга бр.12-14945 од 16.11.2016. године	0	2.116
ЈКП „Градска гробља“ Крагујевац-Уговор о позајмици бр. 3-1406 од 08.02.2013. године; Уговор о репрограму дуга бр. 12-10961 од 22.08.2016. године	0	4.188
„Шумадија сајам“ д.о.о. Крагујевац-Уговор о јемству бр. 0137931.0-9 код Интеза банке бр.21112014 од 21.11.2014. године; Уговор о репрограму дуга бр. 12-14949 од 16.11.2016. године	0	1.756
Укупно	0	8.060

У току године нису одобрени нови краткорочни финансијски пласмани. Наплаћена су сва потраживања по наведеном основу у укупном износу од 8.060 хиљада динара.

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

На позајмицу дату ЈКП „Градска гробља“ обрачуната је законска затезна камата у складу са Законом о затезној камати („Службени гласник РС“ бр. 119/2012) - ефективна каматна стопа НБС од 3,5%, док се за остале позајмице камата није обрачуната у складу са потписаним уговорима.

9. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА

Скупштина града Крагујеваца донела је Одлуку о покретању Иницијативе за спровођење статусне промене припајања број 023-43/18-I од 23.02.2018. године.

Град Крагујевац, као оснивач јавних и јавно комуналних предузећа, покренуо је Иницијативу за спровођење статусне промене припајања у складу са Законом о јавним предузећима и Законом о привредним друштвима. По напред наведеној Одлуци о покретању Иницијативе за спровођење статусне промене припајања ЈКП „Чистоћа“ као друштву стицаоцу, припајају се ЈКП „Градске тржнице“, ЈКП „Зеленило“, ЈКП „Паркинг сервис“, ЈКП „Градска гробља“ и ЈП „Урабанизам“ као друштва преносиоци.

Статусном променом припајања друштва преносиоца на друштво стицалаца, друштва преносиоци преносе своју целокупну имовину и обавезе друштву стицаоцу и престају да постоје без спровођења ликвидације.

Предузећа предузимају све потребне радње које су неопходне за поступак статусне промене припајања.

На основу члана 27. став 1. тачка 8. и члана 63. Став 1. Статута Јавног комуналног предузећа „Чистоћа“ Крагујевац („Службени лист града Крагујеваца“, број 27/13 – пречишћен текст, 38/2014, 29/2015, 34/2016 и 5/2017), члана 31. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Чистоћа“ број 023-94/18-I коју је донела Скупштина града Крагујеваца дана 27.04.2018.године („Службени лист града Крагујеваца бр. 11/2018), Надзорни одбор Јавног комуналног предузећа „Чистоћа“ Крагујевац, на седници одржаној 09.05.2018.године, доноси СТАТУТ о изменама и допунама Статута Јавног комуналног предузећа „Чистоћа" Крагујевац број 12-5592.

Статутом о изменама и допунама Статута Јавног комуналног предузећа „Чистоћа" Крагујевац врше се измене и допуне Статута Јавног комуналног предузећа „Чистоћа" број 3033 од 19.03.2013. године са Статутом о изменама и допунама Статута ЈКП „Чистоћа" Крагујевац број 12-15876 од 24.11.2014. године, Статутом о изменама и допунама Статута ЈКП „Чистоћа" Крагујевац број 12-1017 од 16.09.2015.године, Статутом о изменама и допунама Статута ЈКП „Чистоћа" Крагујевац број 12-12380 од 22.09.2016. године и Статутом о изменама и допунама Статута ЈКП „Чистоћа" Крагујевац број 12-16910 од 22.12.2017. године и то:

- У Статуту, се мења назив Статута и гласи:
«Статут Јавног комуналног предузећа Шумадија Крагујевац».
- «Јавно комунално предузеће «Чистоћа» Крагујевац – са потпуном одговорношћу, наставља са радом као Јавно комунално предузеће Шумадија Крагујевац»

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- «Оснивач Предузећа је Град Крагујевац, са седиштем у Крагујевцу, Трг Слободе број 3».
- «Предузеће послује под пословним именом чији пун назив гласи: Јавно комунално предузеће Шумадија Крагујевац». «Скраћени назив пословног имена је: ЈКП Шумадија Крагујевац».
- Предузеће има свој знак који усваја Скупштина града Крагујевца
- **Претежна делатност Предузећа је:**

38.11 -Сакупљање отпада који није опасан, која обухвата:
-Сакупљање неопасног чврстог отпада (смеће) на локалној територији, као што је сакупљање комуналног и комерцијалног отпада у контејнере што може бити мешавина материјала који се могу поновно употребити
-Сакупљање рециклабилних материјала
-Сакупљање отпада са јавних површина
-Сакупљање грађевинског отпада
-Сакупљање и уклањање отпадака као што су гране и шљунак
-Сакупљање текстилног отпада
-Активности у трансфер станицама за неопасан отпад

- **Поред претежне делатности Предузеће обавља и следеће делатности:**

33.11 -Поправка металних производа
-Поправка металних цистерни, резервоара и контејнера
-Поправка и одржавање цеви и цевних инсталација
-Поправка заваривањем и лемљењем

33.12 -Поправка машина
-Поправка и одржавање немоторних машина за возила
-Поправка и одржавање пумпи, компресора и сличних уређаја
-Поправка и одржавање машина које користе флуидну енергију
-Поправка вентила
-Поправка зупчаника и других преносника
-Поправка и одржавање индустријских пећи
-Поправка и одржавање општих машина комерцијалног типа
-Поправка и одржавање ручних машина на струју
-Поправка и одржавање машина и помоћних делова за сечење и обликовање метала
-Поправка и одржавање машина опште намене

37.00 -Уклањање отпадних вода сакупљање и транспорт индустријских, комуналних и других отпадних вода, као и кишнице, коришћењем канализационих мрежа, колектора, покретних танкова или других видова транспорта, одржавање хемијских тоалета, одржавање и чишћење одводних канала и дренажу

38.21 -Третман и одлагање отпада који није опасан обухвата одлагање и третман пре одлагања чврстог и неопасног отпада који није чврст:
-Рад депонија неопасног отпада
-Одлагање (збрињавање) неопасног отпада спаљивањем или инсинерацијом или другим методама, са или без искоришћавања за производњу електричне енергије или паре, компоста, замене за

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- горива, биогаз, пепео или други производ за даљу употребу
- Третман органског отпада за одлагање
- 38.33 -Поновна употреба разврстаних материјала
- 25.62 -Машинска обрада метала
- 01.49 -Узгој осталих животиња, узгој кућних љубимаца (осим риба):
мачака и паса
- 81.22 -Услуге осталог чишћења зграда и опреме
- 20.13 -Производња осталих основних неорганичних хемикалија
- 20.14 -Производња осталих основних органичних хемикалија
- 20.41 -Производња детерџената, сапуна, средстава за чишћење и полирање
- 20.59 -Производња осталих хемијских производа
- 45.11 -Трговина аутомобилима и лаким моторним возилима
- 45.19 -Трговина осталим моторним возилима
- 45.20 -Одржавање и поправка моторних возила
- 46.31 -Трговина на велико воћем и поврћем
- 46.34 -Трговина на велико пићима
- 46.35 -Трговина на велико дуванским производима
- 46.41 -Трговина на велико текстилом
- 46.42 -Трговина на велико одећом и обућом
- 46.44 -Трговина на велико порцеланом, стакленом робом и средствима за чишћење
- 46.45 -Трговина на велико парфимеријским и козметичким производима
- 46.49 -Трговина на велико осталим производима за домаћинство
- 46.75 -Трговина на велико хемијским производима
- 46.76 -Трговина на велико осталим полупроизводима
- 46.77 -Трговина на велико отпацама и остацама
- 46.90 -Неспецијализована трговина на велико
- 47.52 -Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у специјализованим продавницама
- 47.99 -Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца
- 49.39 -Остали превоз путника у копненом саобраћају
- 56.30 -Услуге припремања и послуживања пића
- 49.41 -Друмски превоз терета
- 45.31 -Трговина на велико деловима и опремом за моторна возила
- 45.32 -Трговина на мало деловима и опремом за моторна возила
- 46.72 -Трговина на велико металима и металним рудама
-Трговина на велико полупроизводима од гвожђа и обојених метала на другом месту непоменутих
- 46.74 -Трговина на велико металном робом, инсталационим материјалима, опремом и прибором за грејање
- 47.78 -Остала трговина на мало новим производима у специјализован продавницама
-Продаја на мало сувенира, рукотворина, религијских предмета и сл.
-Продаја оружја и муниције
-Продаја непрехрамбених производа на другом месту непоменутих
- 42.11 -Изградња путева и аутопутева
-Површински радови на улицама, путевима, мостовима или тунелима

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- Асфалтирање путева
- Бојење и обележавање ознака на путевима
- Постављање ограда и саобраћајних ознака и сл.
- Постављање ограда и саобраћајних ознака и сл.
- 43.21 -Постављање електричних инсталација
- Обухвата постављање инсталација уличне расвете и електричних сигнала
- 43.11 -Рушење објеката
- 81.29 -Услуге осталог чишћења
- Чишћење улица, уклањање снега и леда
- Сакупљање и уклањање боца са улица
- Дезинфекција објеката и уништавање штеточина
- Чишћење цистерни и танкера
- Делатности чишћења на другом месту непоменуте
- 96.09 -Остале непоменуте личне услужне делатности
- Услуге збрињавања кућних љубимаца (смештај и исхрана, чешљање, чување и тренирања)
- Активност лица за наплату паркирања аутомобила.
- 96.03 - Погребне и сродне делатности
- Сахрањивање и спаљивање људских и животињских лешева и пратеће активности
- Припрему лешева за сахрањивање, спаљивање, балсамовање и услуге гробара, сахрањивање и спаљивање,
- Изнајмљивање опремљеног погребног простора на гробљу
- 68.20 -Изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима,
- 41.10 -Разрада грађевинских пројеката
- 46.11 -Посредовање у продаји пољопривредних сировина, животиња, текстилних сировина и полупроизвода
- 52.10 -Складиштење
- 52.29 -Остале пратеће делатности у саобраћају
- 73.11 -Делатност рекламних агенција
- 77.00 -Изнајмљивање и лизинг
- 82.30 -Организовање састанака и сајмова
- 90.04 -Рад уметничких установа (делатност концертних и позоришних дворана и др.)
- 93.29 -Остале забавне и рекреативне делатности (вашари и сајмови)
- 47.89 -Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама
- 68.20 -Изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима
- 01.1 -Гајење једногодишњих и двогодишњих биљака
- 01.2 -Гајење вишегодишњих биљака
- 01.13 -Гајење поврћа, бостана, коренастих и кртоластих биљака
- 01.19 -Гајење осталих једногодишњих и вишегодишњих биљака
- 01.28 -Гајење зачинског, ароматичног и лековитог биља
- 01.29 -Гајење осталих вишегодишњих биљака
- 01.30 -Гајење садног материјала
- 46.22 -Трговина на велико цвећем и садницама
- 47.76 -Трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- 47.89 -Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама
- 52.21 -Услугне делатности у копненом саобраћају
- 45.20 -Одржавање и оправка моторних возила
- 45.30 -Продаја делова и прибора за моторна возила
- Трговина на мало моторним горивима
- 52.24 -Претовар терета, односно манипулација теретом
- 45.20 -Одржавање и нега кола
- 71.20 -Техничко испитивање и анализа, односно периодично испитивање моторних возила у погледу безбедности на друму, издавање сертификата за моторна возила
- 85.53 -Делатност школа за возаче
- 23.70 -Сечење, обликовање и обрада камена за употребу на гробљу
- 23.61 -Производња производа од бетона, намењених за грађевинарство
- 13.92 -Производња готових текстилних производа осим одеће
- 14.12 -Производња радне одеће
- 14.13 -Производња остале одеће
- 47.51 -Трговина на мало текстилом у специјализованим продавницама
- 47.71 -Трговина на мало одећом у специјализованим продавницама
- 36.00 -Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде
- 42.91 -Изградња хидротехничких објеката
- 42.21 -Изградња цевовода
- 71.11 -Архитектонска делатност
- 72.19 -Истраживање и развој у осталим природним и техничко технолошким наукама
- 71.12 -Инжењерске делатности и техничко саветовање
- 71.20 -Техничко испитивање и анализе
- 08.12 -Експлоатација шљунка, песка, глине, каолина
- 08.11 -Експлоатација грађевинског и украсног камена, кречњака и гипса, креде
- 02.10 -Гајење шума и остале шумарске делатности
- Узгој шума: садња, расађивање и пресађивање и заштита шума и шумских појасева
- 02.40 -Услугне делатности у вези са шумарством
- Услугне делатности у вези са искоришћавањем шума: транспорт трупаца унутар шуме и сл.
- 46.73 -Трговина на велико дрветом, грађевинским материјалом и санитарном опремом
- 43.12 -Припремна градилишта
- 43.91 -Кровни радови
- 43.99 -Остали непоменути специфични грађевински радови
- 43.31 -Малтерисање
- 43.32 -Уградња столарије
- 43.22 -Постављање водоводних и канализационих инсталација
- 43.29 -Остали инсталациони радови у грађевинарству
- 43.33 -Постављање подних и зидних облога
- 43.34 -Бојење и застакљивање
- 43.39 -Остали завршни радови
- 95.22 -Поправка апарата за домаћинство и кућне и баштенске опреме
- 69.20 -Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови, пореско саветовање

(Сви износи у табелама изражени су у хиљадама динара, осим уколико није другачије наведено)

- 62.01 -Рачунарско програмирање
- 62.02 -Консултантске делатности у области информационе технологије
- 62.03 -Управљање рачунарском опремом
- 63.11 -Обрада података, хостинг и сл.
- 63.12 -Веб портали
- 77.11 -Изнајмљивање и лизинг аутомобила и лаких моторних возила
- 46.43 -Трговина на велико електричним апаратима за домаћинство
- 35.30 -Снабдевање паром и климатизација
- 64.90 -Остале финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова
- 68.00 -Пословање некретнинама
- 68.10 -Куповина и продаја властитих непокретности
- 68.20 -Изнајмљивање властитих или изнајмљивање некретнина и управљање њима
- 68.30 -Управљање некретнинама уз накнаду
- 68.31 -Делатности агенције за некретнине
- 63.99 -Информационе услужне делатности на другом месту непоменуте

Предузеће је извршило регистрацију промене података у Регистру привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре број БД 42011/2018 од 18.05.2018. године.

10. НАЧЕЛО СТАЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати). Финансијски извештаји састављени на начелу настанка пословног догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду.

Финансијски извештаји су састављени под претпоставком да ће Предузеће да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности.

Крагујевац, 01.06.2017. године

Одговорно лице за састављање
фин. извештаја:
Сања Василијевић, дипл. ек.

Сања Василијевић

Директор:
Немања Димитријевић, дипл. ек.

Немања Димитријевић